

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

PRZEPISY O OSOBACH OFICJALNYCH

Wydanie ~~2~~3 ważne od 1/~~XX~~/2024
Zatwierdzone uchwałą Zarządu PZJ nr:

Spis treści

ROZDZIAŁ I PRZEPISY WSTĘPNE	8
Artykuł 1 WPROWADZENIE.....	8
Artykuł 2 KOLEGIUM SĘDZIÓW PJ	8
Artykuł 3 KOLEGIUM SĘDZIÓW WZJ.....	9
Artykuł 4 OBSADY OSÓB OFICJALNYCH.....	10
Artykuł 5 WAŻNOŚĆ WYNIKÓW ZAWODÓW.....	11
Artykuł 6 KOSZTY OSÓB OFICJALNYCH.....	12
Artykuł 7 LICENCJE I UPRAWNIENIA OSÓB OFICJALNYCH	14
Artykuł 8 KURSY I SEMINARIA OSÓB OFICJALNYCH	15
Artykuł 9 EWIDENCJA OSÓB OFICJALNYCH	18
Artykuł 10 OSOBY OFICJALNE Z UPRAWNIENIAMI MIĘDZYNARODOWYMI.....	19 19
Artykuł 11 OCENA DZIAŁALNOŚCI OSOBY OFICJALNEJ.....	19
Artykuł 12 ODZNAKI SĘDZIOWSKIE.....	21 21
ROZDZIAŁ II SĘDZIOWIE	22 22
Artykuł 13 SĘDZIA JEŹDZIECKI	22 22
Artykuł 14 KLASY SĘDZIOWSKIE	23 23
Artykuł 15 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI UJEŹDŻENIA.....	26 26
Artykuł 16 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZESZKODY.....	29 29

Artykuł 17 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO	30 30
Artykuł 18 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA.....	33 33
Artykuł 19 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WOLTYŻERKI.....	35 35
Artykuł 20 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SPORTOWYCH RAJDÓW KONNYCH	36 36
Artykuł 21 UPRAWNIENIA SĘDZIÓW Z KLASĄ 1	37 37
Artykuł 22 SĘDZIA PROMOTOR	37 37
Artykuł 23 EGZAMIN PROMOCYJNY	39 39
Artykuł 24 WYKŁADOWCY KURSÓW PODSTAWOWYCH I SEMINARIÓW LICENCYJNYCH SĘDZIOWSKICH.....	41 41
Artykuł 25 KOMISJA SĘDZIOWSKA	42 42
Artykuł 26 SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW	42 42
Artykuł 27 DELEGAT SĘDZIOWSKI PZJ/WZJ.....	43 43
Artykuł 28 WYPOSAŻENIE SĘDZIEGO.....	45 45
ROZDZIAŁ III KOMISARZE	45 45
Artykuł 29 DZIAŁANIA KOMISARZY JEŹDZIECKICH	45 45
Artykuł 30 KOMISARZ JEŹDZIECKI	46 46
Artykuł 31 KLASY KOMISARZY	46 46
Artykuł 32 UPRAWNIENIA KOMISARZA I WYMOGI PROMOCYJNE...	46 46
Artykuł 33 KOMISARZ PROMOTOR	49 49

Artykuł 34	KURSY I SEMINARIA KOMISARZY	<u>49</u> 49
Artykuł 35	WYKŁADOWCY KURSÓW/SEMINARIÓW DLA KOMISARZY	<u>50</u> 50
Artykuł 36	KOMISARZ GENERALNY PZJ	<u>50</u> 50
Artykuł 37	SZEF KOMISARZY ZAWODÓW	<u>51</u> 51
Artykuł 38	KOMISARZ ZAWODÓW	<u>52</u> 52
Artykuł 39	WYPOSAŻENIE KOMISARZA.....	<u>52</u> 52
Artykuł 40	IDENTYFIKATOR KOMISARZA	<u>52</u> 52
ROZDZIAŁ IV GOSPODARZE TORU.....		<u>53</u>54
Artykuł 41	ZASADY OGÓLNE	<u>53</u> 54
Artykuł 42	NADAWANIE UPRAWNIENÍ GOSPODARZA TORU.....	<u>53</u> 54
Artykuł 43	ZAWIESZANIE UPRAWNIENÍ GOSPODARZY TORU	<u>53</u> 54
Artykuł 44	WYNAGRODZENIE GOSPODARZY TORU.....	<u>53</u> 54
Artykuł 45	EWIDENCJA GOSPODARZY TORU.....	<u>54</u> 55
Artykuł 46	GOSPODARZ TORU NA ZAWODACH	<u>54</u> 55
Artykuł 47	KRAJOWY GOSPODARZ TORU	<u>54</u> 55
Artykuł 48	PROMOTOR	<u>54</u> 55
Artykuł 49	SZKOLENIA GOSPODARZY TORU.....	<u>55</u> 56
Artykuł 50	UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZEZ PRZESZKODY	<u>55</u> 56
Artykuł 51	UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO.....	<u>61</u> 62

Artykuł 52 UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA	<u>63</u>64
---	--------------------

ROZDZIAŁ V DELEGACI TECHNICZNI (NIE DOTYCZY KONKURENCJI UJEŹDŻENIE, SKOKI PRZESZKODY, WOLTYŻERKA).....

Artykuł 53 ZASADY OGÓLNE	<u>66</u>67
--------------------------------	--------------------

Artykuł 54 WYNAGRODZENIE DELEGATÓW TECHNICZNYCH.....	<u>66</u>67
--	--------------------

Artykuł 55 EWIDENCJA DELEGATÓW TECHNICZNYCH.....	<u>66</u>67
--	--------------------

Artykuł 56 DELEGAT TECHNICZNY NA ZAWODACH.....	<u>67</u>68
--	--------------------

Artykuł 57 KRAJOWY DELEGAT TECHNICZNY	<u>67</u>68
---	--------------------

Artykuł 58 PROMOTOR	<u>67</u>68
---------------------------	--------------------

Artykuł 59 SZKOLENIA DELEGATÓW TECHNICZNYCH.....	<u>67</u>68
--	--------------------

Artykuł 60 DELEGAT TECHNICZNY W KONKURENCJI WSZECHESTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO	<u>68</u>69
--	--------------------

Artykuł 61 DELEGAT TECHNICZNY W KONKURENCJI POWOŻENIA	<u>72</u>73
---	--------------------

ROZDZIAŁ VI LEKARZE WETERYNARII

Artykuł 62 ZASADY OGÓLNE	<u>75</u>76
--------------------------------	--------------------

Artykuł 63 ZASADY ZDOBYWANIA UPRAWNIENÍ LEKARZA WETERYNARII PZJ	<u>76</u>77
--	--------------------

Artykuł 64 ZAWIESZANIE UPRAWNIENÍ LEKARZY WETERYNARII	<u>77</u>78
--	--------------------

Artykuł 65 WYNAGRODZENIE LEKARZY WETERYNARII.....	<u>77</u>78
---	--------------------

Artykuł 66 EWIDENCJA LEKARZY WETERYNARII.....	<u>77</u>79
---	--------------------

Artykuł 67 DELEGAT WETERYNARYJNY PZJ	<u>78</u>79
--	--------------------

Artykuł 68 LEKARZ WETERYNARII ZAWODÓW	7980
Artykuł 69 ASYSTUJĄCY LEKARZ WETERYNARII	8081
Artykuł 70 PRYWATNY LEKARZ WETERYNARII ZAWODNIKA LUB EKIPY	8081
Artykuł 71 LEKARZ WETERYNARII NA ZAWODACH SZCZEBŁA REGIONALNEGO (Nie dotyczy konkurencji wołyżerki). ..	8182
Artykuł 72 TESTUJĄCY LEKARZ WETERYNARII PZJ.....	8182
Artykuł 73 LEKARZ WETERYNARII PZJ UPRAWNIONY DO POMIARU KUCÓW	8485
Artykuł 74 STRÓJ LEKARZA WETERYNARII.....	8586
Artykuł 75 ZASADY ZDOBYWANIA UPRAWNIENÍ PERMITTED TREATING VETERINARIAN FEI.....	8586
ZAŁĄCZNIK I - Tabele minimalnych obsad.....	8688
ZAŁĄCZNIK II - PRZYNALEŻNOŚĆ OSÓB OFICJALNYCH DO KS WZJ/OZJ	9698
ZAŁĄCZNIK III - Przepisy przejściowe:	98100

Polski Związek Jeździecki prosi wszystkie osoby zaangażowane w jakikolwiek sposób w sporty konne, o przestrzeganie poniżej przedstawionego kodeksu oraz zasady, że dobrostan konia jest najważniejszy.

Dobrostan konia musi być zawsze uwzględniany w sportach konnych i nie może być podporządkowany współzawodnictwu sportowemu ani celom komercyjnym.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

- I. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startów, dobrostan konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrzędku, kucia oraz transportu.
- II. Konie i jeźdźcy muszą być zdrowi, kompetentni i wytrenowani, zanim wezmą udział w zawodach. Dotyczy to także stosowanych leków, środków medycznych oraz zabiegów chirurgicznych zagrażających dobrostanowi konia lub cięży klaczy, oraz przypadków nadużywania pomocy medycznej.
- III. Zawody nie mogą zagrażać dobrostanowi konia. Należy zwracać szczególną uwagę na teren zawodów, stan techniczny podłoża, warunki stajenne i atmosferyczne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- IV. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
- V. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby działające w jeździectwie do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

ROZDZIAŁ I PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1 WPROWADZENIE

1. Niniejsze przepisy regulują funkcjonowanie osób oficjalnych Polskiego Związku Jeździeckiego, które są powoływane do pełnienia określonych funkcji na zawodach jeździeckich w celu rozegrania ich zgodnie z obowiązującymi przepisami PZJ.
2. Osoby oficjalne podlegają Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ) z wyłączeniem nadawania uprawnień, które nadają właściwe Komisje Konkurencji, tj.:
 - 2.1. Uprawnień delegatom technicznym, gospodarzom toru, lekarzom weterynarii, arbitrom stylu jeźdźca, arbitrom stylu konia, kwalifikatorom.
 - 2.2. Uprawnień wykładowców na kursach i seminariach dla delegatów technicznych, gospodarzy toru i lekarzy weterynarii.
 - 2.3. Uprawnień promotorów przy awansie dla delegatów technicznych, gospodarzy toru i lekarzy weterynarii.
3. Osobami oficjalnymi powoływanymi na zawody są:
 - 3.1. Sędziowie: sędzia główny, sędzia delegat PZJ/WZJ, członkowie komisji sędziowskiej, sędziowie pomocniczy, arbitrzy stylu jeźdźca, arbitrzy stylu konia.
 - 3.2. Komisarze: szef komisarzy, komisarze,
 - 3.3. Delegat techniczny, asystent delegata technicznego.
 - 3.4. Gospodarz toru i asystenci gospodarza toru.
 - 3.5. Delegat weterynaryjny, członkowie komisji weterynaryjnej, lekarz weterynarii zawodów.

Artykuł 2 KOLEGIUM SĘDZIÓW PZJ

1. Kolegium Sędziów PZJ (KS PZJ) jest powoływane przez Zarząd PZJ.
2. Kolegium Sędziów PZJ:
 - 2.1. Działa w oparciu o Regulamin Kolegium Sędziów PZJ.
 - 2.2. Współpracuje z Kolegiami Sędziów Wojewódzkich Związków Jeździeckich.
 - 2.3. Współpracuje z komisjami sportowymi konkurencji jeździeckich.
 - 2.4. Proceduje zmiany w przepisach i regulaminach zgodnie z przyjętymi zasadami.
 - 2.5. Dbą o spójność przepisów i regulaminów PZJ.
 - 2.6. Opiniuje przedstawiony przez organizatora skład osób oficjalnych na zawody ogólnopolskie pod względem posiadania niezbędnych

- uprawnień.
- 2.7. Nadaje i weryfikuje klasy uprawnień sędziów i komisarzy.
 - 2.8. Opiniuje i zatwierdza zgłoszenia kandydatów na kursy promocyjne FEI dla sędziów i komisarzy.
 - 2.9. Administruje (nadaje/zawiesza/obniża klasę/ pozbawia) uprawnieniami promotorów sędziów i komisarzy.
 - 2.10. Administruje (nadaje/zawiesza/ obniża klasę/pozbawia) uprawnieniami wykładowców kursów podstawowych i seminariów licencyjnych dla sędziów i komisarzy.
 - 2.11. Organizuje, zatwierdza kursy podstawowe i seminaria licencyjne dla sędziów i komisarzy.
 - 2.12. Dokonuje oceny postępowania sędziów, komisarzy powołanych do pełnienia obowiązków na zawodach kalendarza WZJ, w przypadkach zgłoszenia zachowania tych osób niezgodnego z obowiązującymi przepisami PZJ.
 - 2.13. Przyznaje wyróżnienia i nagrody, lub zgłasza takie wnioski do Zarządu PZJ.
 - 2.14. Wnioskuje do Zarządu o zawieszenie licencji sędziowskich i komisarycznych osób oficjalnych.
 - 2.15. Rozpatruje wszelkie zgłoszenia dotyczące pracy osób oficjalnych podlegających KS PZJ na wszystkich zawodach organizowanych w kraju, skierowanych do KS PZJ oraz decyduje o dalszym toku postępowania.
 - 2.16. Podejmuje decyzje dotyczące spraw związanych z przebiegiem zawodów w zakresie zgodności z Regulaminami i Przepisami oraz innymi regulacjami PZJ.
 - 2.17. Pełni funkcję odwoławczą w sprawach kierowanych do KS WZJ.
 - 2.18. Podejmuje decyzje dotyczące określenia ważności wyników zawodów.
 - 2.19. Odpowiada za organizację egzaminów centralnych dla sędziów i komisarzy.

Artykuł 3 KOLEGIUM SĘDZIÓW WZJ

1. Każdy Wojewódzki Związek Jeździecki powołuje kolegium sędziów (KS WZJ), które organizuje pracę sędziów na swoim terenie.
2. KS WZJ jest powoływane zgodnie ze statutem lub przyjętym regulaminem WZJ.
3. Kolegium Sędziów WZJ:
 - 3.1. Podlega KS PZJ, którego decyzje są wiążące dla KS WZJ.

- 3.2. Prowadzi ewidencję sędziów działających na terenie danego WZJ w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających ze statutu WZJ.
- 3.3. Zatwierdza propozycje zawodów regionalnych kalendarza WZJ, jeżeli regulamin pracy właściwego Okręgu nie stanowi inaczej.
- 3.4. Nadzoruje organizację szkoleń dla osób oficjalnych na terenie danego WZJ. .
- 3.5. Dokonuje oceny postępowania sędziów, komisarzy powołanych do pełnienia obowiązków na zawodach kalendarza WZJ, w przypadkach zgłoszenia zachowania tych osób niezgodnego z obowiązującymi przepisami PJ.
- 3.6. Wnioskuje do KS PJ o podjęcie działań w stosunku do osób oficjalnych zgodnie z właściwością KS PJ.
- 3.7. Podejmuje decyzje dotyczące określenia ważności wyników zawodów kalendarza WZJ.
- 3.8. Rozpatruje wszelkie zgłoszenia dotyczące pracy osób oficjalnych na zawodach kalendarza WZJ.
- 3.9. Jest odpowiedzialne za organizację egzaminów promocyjnych leżących w gestii WZJ.

Artykuł 4 **OBSADY OSÓB OFICJALNYCH**

1. Minimalny obowiązkowy skład osób oficjalnych na zawodach różnej rangi dla każdej z konkurencji zawiera Załącznik I do niniejszych przepisów.
2. Skład osób oficjalnych powoływanych na zawody rangi~~Kolegium Sędziów PJ~~powołuje w porozumieniu z organizatorem, po konsultacji z komisją danej konkurencji, osoby oficjalne na zawody rangi:
 - Mistrzostwa Polski,
 - Puchar Polski,
 - Halowe Mistrzostwa Polski,
 - Halowy Puchar Polski,
 - Finał Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży.ustala Kolegium Sędziów w konsultacji z Organizatorem i komisją danej konkurencji.
- ~~3.—Kolegium Sędziów PJ opiniuje wyznaczonego przez pracownika biura PJ, delegata sędziowskiego PJ.~~
- ~~4.~~3.Kolegium Sędziów WZJ (lub inny organ wg ustaleń właściwego WZJ) zatwierdza skład osób oficjalnych zaproponowany przez organizatora na zawody kalendarza WZJ. W porozumieniu z organizatorem

wyznacza delegata sędziowskiego WZJ/delegata technicznego (WKKW, SRK, powożenie) na zawody regionalne.

~~5.~~4. Uzgodnienie z osobami oficjalnymi powołania na zawody oraz ustalenie terminu przyjazdu należy do obowiązków organizatora zawodów.

~~6.~~5. O każdej zmianie w składzie osób oficjalnych organizator zobowiązany jest powiadomić i uzyskać akceptację właściwego organu wg powyższych zasad.

~~7.~~6. Osoba oficjalna może pełnić na zawodach dodatkową funkcję, oprócz podstawowej, do której została powołana, pod warunkiem prawidłowego wywiązywania się z powierzonych obowiązków. Arbitrzy stylu jeźdźca i konia, mogą pełnić inne funkcje osób oficjalnych zgodnie ze swoimi uprawnieniami.

Osoba oficjalna, pełniąca oficjalnie funkcję na zawodach nie może podejmować w czasie trwania zawodów czynności, które powodują powstanie konfliktu interesów, lub które wpływają negatywnie na przebieg zawodów, a w szczególności zabrania się trenowania, rozprężania zawodników oraz startowania w tych zawodach..

~~8.~~7. Udział osoby oficjalnej z innej federacji jeździeckiej w zawodach krajowych, gdzie nie jest wymagana obecność takiej osoby oficjalnej, jest dozwolony za zgodą KS PZJ pod warunkiem posiadania przez nią aktualnej licencji FEI niezbędnej do pełnienia oficjalnej funkcji na zawodach. Osoba taka nie może pełnić funkcji sędziego delegata PZJ/WZJ, sędziego głównego, czy szefa komisarzy.

Artykuł 5 **WAŻNOŚĆ WYNIKÓW ZAWODÓW**

1. Oficjalne wyniki zawodów, to wyniki podpisane przez sędziego głównego zawodów lub delegata technicznego w WKKW, powożeniu. W konkurencji SRK wyniki podpisuje sędzia główny; oraz –SRK przewodniczący komisji weterynaryjnej.
2. Oryginały oficjalnych wyników wraz z protokołami konkursów muszą być archiwizowane przez organizatora przez 30 dni od zakończenia zawodów. Organizator musi zapewnić dostęp do oficjalnych wyników w postaci elektronicznej 1 miesiąc od momentu corocznego ogłoszenia nadania klas sportowych.
3. Wyniki zawodów są ważne, jeżeli zawody zostały przeprowadzone zgodnie z warunkami zawartymi w przepisach PZJ. Odpowiedzialność za spełnienie tych warunków ponosi sędzia główny zawodów lub delegat techniczny w WKKW, powożeniu, ~~SRK.~~
4. Wyniki zawodów mogą zostać uznane za nieważne częściowo lub

w całości, jeżeli:

- 4.1. Zawody zostały przeprowadzone w składzie osób oficjalnych niezgodnym z niniejszymi przepisami.
 - 4.2. Zawody zostały przeprowadzone przez osoby oficjalne nieposiadające wymaganych uprawnień.
 - 4.3. Na oficjalnych wynikach znajdują się zawodnicy lub konie nieposiadający odpowiednich uprawnień do startu w danym konkursie (próbie) – unieważnienie dotyczy wtedy wyniku pary bez odpowiednich uprawnień.
 - 4.4. Warunki techniczne były niezgodne z wymaganymi dla danego konkursu lub próby.
 - 4.5. W przypadku pozytywnych wyników badań na doping unieważnienie obejmuje parę zawodnik-koń, której dotyczył wynik badania.
5. Decyzję o unieważnieniu wyników zawodów podejmuje Kolegium Sędziów PZJ w odniesieniu do każdego zawodów lub Kolegium Sędziów WZJ w przypadkach dotyczących zawodów kalendarza WZJ.

Artykuł 6 KOSZTY OSÓB OFICJALNYCH

1. Organizator zawodów ponosi pełne koszty:
 - 1.1. Ekwiwalentu;
 - 1.2. Podróży;
 - 1.3. Zakwaterowania;
 - 1.4. Wyżywienia;osób oficjalnych wymaganych do przeprowadzenia zawodów.
2. Ekwiwalent i wyżywienie przysługują za każdy dzień faktycznej i wymaganej obecności osoby oficjalnej (niezależnie od tego czy w danym dniu rozgrywane są konkursy lub próby).
3. Jeżeli na zawodach przeprowadzany jest przegląd koni, który odbywa się w przeddzień rozpoczęcia zawodów, to obecnym na przeglądzie osobom oficjalnym należy się ekwiwalent za ten dzień. Osoby oficjalne, których obecność na przeglądzie jest konieczna, ~~tzew. skład panelu weterynaryjnego~~, określają Przepisy Weterynaryjne
4. Na zawodach krajowych stawka brutto ekwiwalentu dziennego wynosi 5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce, ustalonego za rok poprzedni przez GUS. Dzienny ekwiwalent sędziowski w roku bieżącym jest podany w załączniku do pobrania z oficjalnej strony internetowej PZJ.
5. Osobom oficjalnym przysługuje wymieniony w poniższej tabeli % stawki

dzienniej ekwiwalentu:

Sędzia główny (wyjątek WKKW), delegat techniczny WKKW i powożenie,	150 %
Sędzia główny WKKW, sędzia PZJ/WZJ, szef komisarzy, delegat techniczny (SRK)	125 %
Członkowie komisji sędziowskiej, komisarze	100%
Delegat techniczny (SRK)	
Sędziowie przy przeszkodach w WKKW i powożeniu	

6. Na zawodach międzynarodowych w Polsce stawka dziennego ekwiwalentu dla osób powołanych przez FEI jest zgodna z Przepisami FEI w danej konkurencji. Sędzia polski nie posiadający uprawnień FEI, zatwierdzony przez FEI na zawody międzynarodowe rozgrywane w Polsce otrzymuje stawkę dziennego ekwiwalentu zgodną z Przepisami PZJ.
7. Na zawodach krajowych ekwiwalent przysługuje za czas pracy do 10 godzin. Jeżeli czas pracy sędziów i komisarzy przekroczy 10 godzin organizator zobowiązany jest wypłacić dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 15 % stawki dziennego ekwiwalentu za każdą dodatkową godzinę pracy. Jeżeli ze zgłoszeń przesłanych do organizatora wynika, że czas pracy sędziów i komisarzy może przekroczyć 12 godzin, organizator zobowiązany jest skonsultować z Sędzią Głównym konieczność powołania dodatkowych sędziów i komisarzy.
8. Ekwiwalent jest obowiązkowym wynagrodzeniem, które organizator zobowiązany jest wypłacić osobom oficjalnym, zgodnie z wymogami minimalnego składu osób oficjalnych danej konkurencji (Załącznik I)
9. Organizator nie ma obowiązku wypłacania ekwiwalentu osobom oficjalnym odbywającym praktyki (np. sędzia-praktykant), pod warunkiem, że nie stanowią one minimalnego składu osób oficjalnych na danych zawodach.
10. Zabronione jest, pod karą zawieszenia licencji, dotowanie organizatora, w jakiegokolwiek postaci, przez osobę oficjalną, w zamian za powierzenie jej funkcji osoby oficjalnej. W żadnym przypadku osoba oficjalna nie może deklarować pomniejszenia swojego wynagrodzenia ustalonego

przepisami, a Organizator nie ma prawa zatrudniać osób oficjalnych poniżej obowiązujących stawek.

~~11.1. Do obowiązków sędziego delegata PZJ/WZJ należy odnotowanie, w sprawozdaniu delegata PZJ/WZJ, wypełnienia lub nie obowiązku wynagrodzenia osób oficjalnych przez organizatora, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.~~

~~12.11.~~ Koszty podróży:

~~12.1.11.1.~~ Za przyjazd samochodem - wg zasad rozliczania kosztów podróży krajowej, zgodnie z liczbą przejechanych kilometrów. Jeżeli jednym samochodem przyjechało kilka osób, to zwrot kosztów przejazdu przysługuje tylko jednej z nich.

~~12.2.11.2.~~ Inne środki transportu rozliczane są zgodnie z ceną biletu.

~~13.12.~~ Zakwaterowanie i wyżywienie:

~~13.1.12.1.~~ Organizator zobowiązany jest zapewnić osobom oficjalnym pokoje

1-2 osobowe z łazienką oraz 3 posiłki dziennie. Jeżeli organizator nie zapewnia wyżywienia, zobowiązany jest wypłacić osobie oficjalnej ekwiwalent w wysokości 95 PLN/dzień (25% - śniadanie, 50% - obiad, 25% - kolacja).

~~13.2.12.2.~~ W przypadku, gdy komisarze muszą pozostać na noc w miejscu rozgrywania zawodów, organizator zobowiązany jest zapewnić komisarzom odpowiednie miejsce do spania w bezpośrednim sąsiedztwie stajni.

~~14.13.~~ Rozliczenie

~~13.1. Do obowiązków sędziego głównego należy dostarczenie organizatorowi danych do rozliczenia kosztów dojazdu i diet sędziów i komisarzy na podstawie faktycznie przepracowanych godzin. Wzór rozliczenia opublikowany jest na stronie internetowej PZJ.~~

~~13.2. Do obowiązków sędziego delegata PZJ/WZJ należy odnotowanie, w sprawozdaniu delegata PZJ/WZJ, wypełnienia lub nie obowiązku wynagrodzenia osób oficjalnych przez organizatora, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.~~

Artykuł 7 LICENCJE I UPRAWNIENIA OSÓB OFICJALNYCH

1. Do pełnienia na zawodach funkcji wymienionych w Art. 4, niezbędne jest posiadanie aktualnej licencji osoby oficjalnej PZJ (nie dotyczy lekarzy wet. na zawodach regionalnych, którzy zgodnie z Przepisami Weterynaryjnymi PZJ nie muszą posiadać uprawnień PZJ i lekarzy wet.

konkurencji sportowe rajdy konne, gdzie obowiązek posiadania licencji PZJ dotyczy przewodniczącego komisji weterynaryjnej).

2. Licencja wydawana jest przez biuro PZJ na maksymalnie 2 lata kalendarzowe, na wniosek osoby zainteresowanej, posiadającej ważne uprawnienia osoby oficjalnej, w co najmniej jednej konkurencji jeździeckiej.
3. Okres ważności uprawnień do licencji rozpoczyna się z dniem ukończenia kursu lub seminarium licencyjnego.
4. Po ukończeniu kursu podstawowego/seminarium licencyjnego w IV kwartale danego roku, uprawnienia ważne są do końca roku i przez następne dwa lata kalendarzowe.
5. Po ukończeniu kursu podstawowego/seminarium licencyjnego do końca III kwartału danego roku, uprawnienia ważne są w tym i następnym roku kalendarzowym.
6. Uzyskanie promocji na wyższą klasę uprawnień nie przedłuża okresu ich ważności.
7. Licencja osoby oficjalnej nadawana jest oddzielnie dla każdej konkurencji.
8. Opłata za licencję pobierana jest przez biuro PZJ, a jej koszt ustalany jest przez Zarząd PZJ i publikowany na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
9. Jeżeli sędzia posiada dodatkowo uprawnienia komisarza w danej konkurencji oraz uprawnienia arbitra stylu jeźdźca, arbitra stylu konia, kwalifikatora to wnosi tylko jedną opłatę licencyjną.
10. Otrzymanie uprawnień arbitra stylu konia, arbitra stylu jeźdźca, sędziego kwalifikatora, gospodarza toru, delegata technicznego, lekarza weterynarii wymaga spełnienia dodatkowych wymagań, które regulują wytyczne komisji konkurencji.

Artykuł 8 KURSY I SEMINARIA OSÓB OFICJALNYCH

1. Zorganizowaną formą zdobywania i przedłużenia lub odnowienia ważności uprawnień osób oficjalnych są następujące typy szkoleń:

1.1. Dla sędziów:

- 1.1. kurs podstawowy - ~~dający niezbędny do uzyskania~~ uprawnień ~~sędziowskich~~ oraz komisarycznych, ~~e~~;
- 1.2. seminarium licencyjne - przedłużające, odnawiające ważność uprawnień sędziowskich, ~~e~~;

1.3. seminarium licencyjne - przedłużające, odnawiające ważność uprawnień komisarycznych,

~~1.3.~~1.4. obowiązkowy kurs doszkalający dla sędziów głównych i delegatów sędziowskich PZJ.

~~1.4.~~1.5. obowiązkowy kurs doszkalający dla szefów komisarzy.

~~1.5.~~1.6. obowiązkowy kurs doszkalający dla wykładowców uprawniający do prowadzenia seminariów licencyjnych na następne dwa lata.

1.7. kursy doszkalające – poszerzające wiedzę/dające dodatkowe uprawnienia.

~~1.2.~~ Dla komisarzy:

~~1.2.1. kurs podstawowy – dający uprawnienia komisaryczne.~~

~~1.2.2. kurs komisaryczny promocyjny doszkalający, przy promocji na klasę 2, po spełnieniu pozostałych wymogów: seminarium licencyjne – przedłużające, odnawiające ważność uprawnień komisarycznych.,~~

2. Szkolenia mogą organizować: PZJ/WZJ, KS PZJ/WZJ oraz Komisje PZJ bądź podmioty działające na ich zlecenie.
3. Kursy podstawowe i seminaria licencyjne muszą być organizowane oddzielnie dla każdej z konkurencji. Istnieje możliwość przeprowadzenia wspólnych bloków tematycznych w przypadku omawiania zasad konkurencji ujeżdżenia na kursach podstawowych w konkurencji WKKW, powożenia i ujeżdżenia lub zasad konkurencji skoków przez przeszkody podczas kursów podstawowych w konkurencji WKKW i skoków oraz przepisów wspólnych dla wszystkich konkurencji (ogólne, weterynaryjne, itp.).
4. Kursy podstawowe nie mogą pełnić roli seminarium licencyjnego, w którym udział jest warunkiem przedłużenia ważności uprawnień osoby oficjalnej.
5. Biuro PZJ prowadzi ewidencję wszystkich szkoleń dla osób oficjalnych. Zamiar zorganizowania szkolenia musi zostać zgłoszony za pośrednictwem właściwego WZJ do biura PZJ na obowiązującym formularzu.
Po zatwierdzeniu przez KS PZJ składu wykładowców, biuro PZJ nadaje numer szkolenia, a informacja o kursie lub seminarium jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
6. Kursy podstawowe i seminaria nadające lub przedłużające ważność uprawnień osób oficjalnych mogą prowadzić osoby, posiadające uprawnienia nadane przez KS PZJ do prowadzenia tych szkoleń.
7. Stawka dzienna wynagrodzenia wykładowcy kursów dla osób oficjalnych PZJ zostaje ustalona w wysokości czterokrotnego dziennego

- podstawowego ekwiwalentu sędziego. Organizator pokrywa także koszty dojazdu, noclegu i wyżywienia wykładowcy.
8. Organizator ustala wykładowcę kursu/seminarium. Wykładowcą może zostać osoba z listy wykładowców kursów/seminariów opublikowanej na stronie PZJ.
 9. Organizator jest odpowiedzialny za zapewnienie wykładowcom zakwaterowania i wyżywienia.
 10. Kurs podstawowy:
 - 10.1. Program kursu dla danej konkurencji jest zatwierdzany przez KS PZJ.
 - 10.2. Warunkiem ukończenia kursu jest zdanie egzaminu końcowego.
 - 10.3. Wykładowca jest odpowiedzialny za przeprowadzenie kursu podstawowego zgodnie z obowiązującym programem.
 - 10.4. Ukończenie kursu daje podstawę do uzyskania krajowych uprawnień sędziowskich i/lub komisarycznych oraz nadania 3 klasy sędziowskiej - oraz 3 klasy komisarycznej, po spełnieniu wymagań opisanych w art. 13.
 - 10.5. Organizator zobowiązany jest wysłać protokół z kursu do biura PZJ w ciągu 5 dni od daty ukończenia kursu.
 - 10.6. Po zdaniu egzaminu i wypełnieniu wymogów otrzymania licencji, dane nowo mianowanych osób oficjalnych umieszczane są w ewidencji prowadzonej przez biuro PZJ i publikowane na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
 11. Seminarium licencyjne:
 - 11.1. Program seminarium licencyjnego jest przygotowywany przez wykładowcę seminarium, z zachowaniem wytycznych KS PZJ w zakresie kwestii wymagających omówienia podczas szkolenia.
 - 11.2. Wykładowca może w uzgodnieniu z organizatorem zaprosić doświadczone osoby oficjalne nieposiadające uprawnień do prowadzenia seminarium (np. gospodarza toru, lekarza weterynarii) do współprowadzenia bloków tematycznych.
 - 11.3. Wykładowca jest odpowiedzialny za:
 - 11.3.1. Przeprowadzenie seminarium licencyjnego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi KS PZJ, wg samodzielnie przygotowanego programu.
 - 11.3.2. Sporządzenie i podpisanie listy uczestników seminarium licencyjnego wraz z podpisami poświadczającymi obecność, wg obowiązującego wzoru.

- 11.4. Organizator zobowiązany jest wysłać do biura PZJ listę uczestników seminarium licencyjnego w ciągu 5 dni od daty ukończenia seminarium.
- 11.5. Ukończenie seminarium licencyjnego daje podstawę do przedłużenia ważności krajowych uprawnień osoby oficjalnej.
- 11.6. Prowadzenie seminarium licencyjnego, jest podstawą do przedłużenia licencji sędziowskiej lub komisarycznej wykładawcy.

12. Obowiązkowy kurs doszkalający:

12.1. Powołanie do pełnienia funkcji sędziego głównego, sędziego delegata PZJ, szefa komisarzy, lub udzielenie zgody na prowadzenie kursu podstawowego, seminarium licencyjnego w danym roku, wymaga uczestnictwa w dedykowanym kursie doszkalającym.

~~12.13.~~ Seminarium doszkalające:

~~12.1.13.1.~~ Dla wszystkich grup osób oficjalnych mogą być organizowane seminaria doszkalające, które służą poszerzeniu i aktualizacji wiedzy.

~~12.2.13.2.~~ Seminarium doszkalające powinno obejmować zagadnienia specjalistyczne, specyficzne dla danej konkurencji.

~~12.3.13.3.~~ Ukończenie seminarium doszkalającego nie powoduje przedłużenia ważności krajowych uprawnień sędziowskich.

Artykuł 9 EWIDENCJA OSÓB OFICJALNYCH

1. Centralną ewidencję osób oficjalnych zawierającą uprawnienia, licencje, odbyte szkolenia, promocje, dane adresowe prowadzi biuro PZJ - zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
2. KS PZJ przekazuje na bieżąco do biura PZJ informacje o nadanych klasach, zmianach w uprawnieniach osób oficjalnych (promotorów, wykładawców).
3. Aktualne licencje i uprawnienia są publikowane na oficjalnej stronie internetowej PZJ
4. Osoby oficjalne mogą pełnić funkcje na zawodach zgodnie z posiadanymi licencjami, od momentu opublikowania faktu ich otrzymania na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
5. Osoba oficjalna zmieniająca nazwisko, dane kontaktowe (adres zamieszkania, telefon lub adres mailowy) zobowiązana jest zawiadomić o tym na piśmie biuro PZJ.

Artykuł 10 OSOBY OFICJALNE Z UPRAWNIENIAMI MIĘDZYNARODOWYMI

1. Osoba oficjalna, która pełni funkcję na zawodach międzynarodowych rozgrywanych według przepisów FEI (FEI - Federation Equestre Internationale - Międzynarodowa Federacja Jeździecka) musi posiadać uprawnienia nadane przez Międzynarodową Federację Jeździecką, za wyjątkiem osób w punkcie poniżej.
2. Osoby Oficjalne z uprawnieniami krajowymi mogą być również wyznaczane do pełnienia oficjalnych funkcji na zawodach międzynarodowych, pod warunkiem, że przepisy FEI danej konkurencji dopuszczają taką możliwość.
3. Procedura zdobywania i utrzymania uprawnień międzynarodowych jest opisana w przepisach FEI poszczególnych konkurencji jeździeckich.
4. Aplikacje kandydatów na kursy FEI przysyła biuro PZJ, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Kolegium Sędziów PZJ.
5. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs promocyjny FEI jest:
 - 5.1. Posiadanie aktualnej licencji w danej konkurencji jeździeckiej.
 - 5.2. Pozytywna opinia dwóch osób oficjalnych FEI (z grupy, której dotyczy aplikacja na kurs) potwierdzająca gotowość kandydata do uczestnictwa w kursie promocyjnym i jego aktywność funkcyjną od momentu uzyskania 1 klasy.
 - 5.3. Spełnienie wymogów dotyczących promocji zawartych w przepisach FEI danej konkurencji jeździeckiej.
 - 5.4. Posiadanie min. klasy:
 - 5.4.1. Sędziowie - klasa 1 sędziowska.
 - 5.4.2. Komisarze - klasa 1 komisaryczna.
6. Międzynarodowe uprawnienia są uwidocznione w ewidencji osób oficjalnych prowadzonej przez biuro FEI.

Artykuł 11 OCENA DZIAŁALNOŚCI OSOBY OFICJALNEJ

1. Ocena działalności osoby oficjalnej przeprowadzana jest:
 - 1.1. W przypadku awansu sędziego - przez sędziego-promotora.
 - 1.2. W przypadku awansu komisarza - przez komisarza-promotora.
 - 1.3. W przypadku wszelkich spraw dotyczących pracy osób oficjalnych na zawodach skierowanych do KS PZJ/KS WZJ - przez właściwe kolegia.
2. W przypadku oceny działalności merytorycznej lub postawy etycznej sędziego/komisarza, KS PZJ/KS WZJ może:
 - 2.1. Wysłać list gratulacyjny.
 - 2.2. Wystąpić do Kapituły Odznaczeń PZJ z wnioskiem o nadanie

Polskiej Honorowej Odznaki PZJ.

- 2.3. Wysłać list pouczający.
- 2.4. Zastosować karę upomnienia, nagany, nagany z ostrzeżeniem.
- 2.5. Odrzucić wniosek awansowy.
- 2.6. Skierować na seminarium/kurs doszkalający.
- 2.7. Skierować na egzamin weryfikujący.
- 2.8. Obniżyć klasę sędziowską/komisaryczną.
- 2.9. Zawiesić, pozbawić uprawnień promotora, wykładowcy (tylko KS PZJ).

2.10. Podjąć decyzję o zakazie pełnienia funkcji sędziego głównego lub sędziego delegata PZJ/ WZJ na określony czas.

~~2.10.~~2.11. Opiniować gotowość kandydata do rozpoczęcia kariery osoby oficjalnej FEI (tylko KS PZJ).

~~2.11.~~2.12. Wystąpić do Zarządu PZJ o skierowanie wniosku do FEI o wykreślenie osoby oficjalnej z listy FEI.

~~2.12.~~2.13. Wnioskować do Zarządu PZJ o zawieszenie licencji.

~~2.13.~~2.14. Skierować sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego PZJ.

3. W przypadku pozostałych osób oficjalnych (delegata technicznego, gospodarza toru, ASJ, ASK, kwalifikatora) KS PZJ może:

- 3.1. Wysłać list gratulacyjny.
- 3.2. Wystąpić do Kapituły Odznaczeń PZJ z wnioskiem o nadanie Polskiej Honorowej Odznaki PZJ.

3.3. Wysłać list pouczający.

3.4. Zastosować karę upomnienia, nagany, nagany z ostrzeżeniem.

3.5. Wnioskować do właściwej komisji o zawieszenie na określony czas w prawach pełnienia funkcji delegata technicznego, gospodarza toru, ASJ, ASK, kwalifikatora na zawodach ZO-ZR.

3.6. Wnioskować do ~~komisji — konkurencji~~właściwej komisji o skierowanie na seminarium doszkalające.

3.7. Wnioskować o skierowanie ~~ue~~ na egzamin kontrolny.

3.8. Wnioskować o cofnięcie uprawnień promotora, wykładowcy.

3.9. Wnioskować do Zarządu PZJ o zawieszenie licencji osoby oficjalnej.

3.10. Wnioskować do Zarządu PZJ o zawieszenie/pozbawienie uprawnień osoby oficjalnej.

3.11. Wystąpić do Zarządu PZJ o skierowanie wniosku do FEI o wykreślenie osoby oficjalnej z listy FEI.

3.12. ~~Kierować~~Skierować sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego PZJ.

4. Od decyzji KS PZJ przysługuje odwołanie do Zarządu PZJ (od decyzji KS

[WZJ do KS PZJ](#)) w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, ~~od decyzji~~
~~KS-WZJ do KS PZJ~~.

Artykuł 12 ODZNAKI SĘDZIOWSKIE

1. Osobom, które uzyskały uprawnienia sędziowskie i złożyły ślubowanie sędziowskie przysługuje prawo noszenia odznaki sędziowskiej.
2. Odznaki nie mogą być noszone w okresie kary zawieszenia licencji osoby oficjalnej.

ROZDZIAŁ II SĘDZIOWIE

Artykuł 13 SĘDZIA JEŹDZIECKI

1. Sędzią jeździeckim może zostać osoba:
 - 1.1. Pełnoletnia;
 - 1.2. Posiadająca przynajmniej średnie wykształcenie.
 - 1.3. Posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.
 - 1.4. Korzystająca z pełni praw publicznych.
 - 1.5. Która pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu, przepisów i regulaminów PZJ.
 - 1.6. Która pisemnie wyrazi zgodę na poddanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej określonej przepisami PZJ.
 - 1.7. Która ukończy kurs podstawowy w jednej z konkurencji jeździeckich.
 - 1.8. Spełniająca co najmniej jeden z poniższych warunków:
 - 1.8.1. Posiadanie Odznaki Jeździeckiej PZJ – [Brązowa/Srebrna/Złota](#).
 - 1.8.2. Posiadanie aktualnej licencji zawodnika WZJ/PZJ [minimum 3 stopnia](#).
 - 1.8.3. Posiadanie w karierze licencji zawodnika WZJ/PZJ [minimum 3 stopnia](#).
 - 1.8.4. Posiadanie klasy sportowej.
 - 1.8.5. Posiadanie uprawnień szkoleniowca PZJ.
 - 1.8.6. [Posiadanie wykształcenia w kierunku związanym z hodowlą koni/sportem jeździeckim](#).
- W wyjątkowych sytuacjach, kiedy niemożliwe jest spełnienie warunków zawartych w punktach 1.8.1-~~5~~6, na wniosek zainteresowanego, po spełnieniu pozostałych wymagań, KS PZJ może wyrazić zgodę na nadanie uprawnień sędziowskich.
- 1.9. Złoży ślubowanie poniższej treści:

„Ślubuję uroczyście, pełnić sumiennie obowiązki sędziego jeździectwa, dbając o dobrostan koni, podejmować decyzje zgodnie z wszelkimi obowiązującymi przepisami jeździeckimi, być sędzią przyjaznym i sprawiedliwym, kierować się bezstronnością, zasadami etyki oraz zawsze przestrzegać zasady fair play.”

2. Uzyskanie uprawnień sędziego jeździeckiego następuje po spełnieniu wymogów opisanych w art. 14 pkt.4.

Artykuł 14 KLASY SĘDZIOWSKIE

1. Rodzaj pełnionej funkcji osób oficjalnych na zawodach jeździeckich, zależy od posiadanej klasy sędziowskiej.
2. Uprawnienia sędziego jeździeckiego w każdej z konkurencji określają trzy klasy sędziowskie, wymienione poniżej w kolejności ich nadawania:
 - 2.1. klasa 3;
 - 2.2. klasa 2;
 - 2.3. klasa 1;
 - 2.4. oraz wyróżnienie dotychczasowej działalności w postaci nadania klasy Państwowej – P;
3. Klasy sędziowskie nadaje Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ).
4. Nadanie klasy 3
 - 4.1. Nadanie klasy 3 następuje po spełnieniu poniższych warunków :
 - 4.1.1. ~~Ukończenie podstawowego kursu sędziowskiego i zdanie~~ Uczestnictwo w podstawowym kursie sędziowskim i zdanie kończącego go egzaminu teoretycznego;
 - 4.1.2. Odbycie praktyk na zawodach pod okiem sędziego opiekuna wyznaczonego przez KS WZJ (min. na 3 zawodach);
 - 4.1.3. Na wniosek opiekuna, przystąpienie do egzaminu praktycznego i zdanie go na zawodach wyznaczonych przez właściwe KS WZJ.
 - 4.1.4. Dostarczenie przez kandydata do biura PZJ wniosku o nadanie licencji osoby oficjalnej wraz z wymaganymi dokumentami.
 - 4.1.5. Wniesieniu opłaty za licencję sędziego.
 - 4.2. Jeżeli kandydat na sędziego nie spełni wymagań, o których mowa w punktach 4.1.2 – 4.1.5. w ciągu 12 m-cy od daty ~~ukończenia~~ sędziowskiego kursu podstawowego, to traci on prawo do uzyskania licencji sędziowskiej i zobowiązany jest do ponownego uczestnictwa w kursie podstawowym.
 - 4.3. W przypadku niezaliczenia egzaminu opisanego w pkt. 4.1.3, przystąpienie do egzaminu poprawkowego może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 1 m-ca. Niezaliczenie ponowne egzaminu powoduje konieczność powtórzenia kursu podstawowego.
5. Nadanie klasy 2.

- 5.1. Sprawy administracyjne związane z promocją z klasy 3 na klasę 2 sędziowską prowadzi macierzysty WZJ sędziego.
- 5.2. Klasę 2 sędziowską nadaje KS PZJ na wniosek KS WZJ.
- 5.3. Obowiązkiem KS WZJ jest weryfikacja wniosków promocyjnych pod kątem spełnienia warunków promocji przez kandydata. Dokumentacja musi być zarchiwizowana i dostępna na wniosek zainteresowanego lub KS PZJ.
- 5.4. Nadanie klasy 2 w danej konkurencji jeździeckiej następuje po spełnieniu poniższych warunków:
 - 5.4.1. Wybór promotora z listy KS PZJ przed rozpoczęciem realizacji wymogów promocyjnych.
 - 5.4.2. Realizacja ścieżki promocyjnej— wg wymogów danej konkurencji – szczegóły opisane są w artykułach ~~16-21~~15-20 niniejszych przepisów oraz ustalonego przez promotora programu awansowego. Wymagane jest min. dwukrotne pełnienie funkcji przez kandydata pod nadzorem promotora.
 - 5.4.3. Uzyskanie pozytywnej opinii promotora dotyczącej promocji.
 - 5.4.4. Złożenie przez promotora dokumentacji promocyjnej w KS WZJ (opinia promotora o kandydacie, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej, wymagane opinie sędziów, wniosek promotora o skierowanie kandydata na egzamin promocyjny).
 - 5.4.5. Uzyskanie pozytywnej opinii KS/Zarządu WZJ, dopuszczającej do egzaminu promocyjnego.
 - 5.4.6. Zdanie egzaminu promocyjnego.
 - 5.4.7. Przesłanie przez KS WZJ do KS PZJ drogą elektroniczną wniosku KS WZJ o nadanie klasy 2.
 - 5.4.8. ~~Egzamin promocyjny z klasy 3 na 2 jest organizowany~~ Akceptacja wniosku przez KS ~~WPZJ~~.
6. Nadanie klasy 1.
 - 6.1. Sprawy administracyjne związane z promocją z klasy 2 na klasę 1 prowadzi promotor z listy promotorów PZJ w danej konkurencji.
~~6.2. Warunkiem awansu z klasy 2 na klasę 1 sędziowską jest:~~
 - 6.2. Nadanie klasy 1 w danej konkurencji jeździeckiej następuje po spełnieniu poniższych warunków:
 - 6.2.1. Wybór promotora z listy KS PZJ przed rozpoczęciem programu awansowego.
 - 6.2.2. Zrealizowanie ustalonego przez promotora programu awansowego z uwzględnieniem wymogów ~~podanych~~

~~w niniejszych przepisach~~ szczegółowych ścieżki awansowej wg art. 15-20. . Wymagane jest min. dwukrotne pełnienie funkcji przez kandydata pod nadzorem promotora

6.2.3. Uzyskanie pozytywnej opinii promotora dotyczącej promocji, zawierającej ocenę sędziego i opis jego doświadczeń sędziowskich.

6.2.4. Przesłanie przez KS WZJ do KS PZJ wniosku promotora o skierowanie kandydata na egzamin centralny oraz pozostałej dokumentacji promocyjnej (opinia promotora o kandydacie, /opinia macierzystego KS WZJ o kandydacie, inne wymagane opinie, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej).

6.2.5. Uzyskanie ~~akceptacji wniosku ze strony~~ pozytywnej opinii KS PZJ ~~i skierowanie na egzamin centralny,~~ dopuszczającej do egzaminu promocyjnego.

6.2.6. Zdanie egzaminu ~~centralnego~~ promocyjnego.

7. Niezależnie od klasy uprawnień i konkurencji, w trakcie jednego dnia zawodów można zaliczyć pełnienie tylko dwóch funkcji wymaganych do awansu.

8. „Minimalny okres od uzyskania uprawnień sędziowskich do następnej promocji jest określony w artykułach dla każdej z konkurencji. Jednakże jeżeli wymagania ścieżki promocyjnej w zakresie liczby zawodów, na których kandydat musi zdobywać doświadczenie, zostaną wypełnione wcześniej niż w minimalnym czasie do następnej promocji, KS PZJ ma prawo na wniosek promotora podjąć decyzję o skróceniu tego czasu minimalnego.”

~~8.9.~~ Nadanie klasy państwowej.

~~8.1.9.1.~~ Przyznanie sędziemu klasy państwowej jest docenieniem:

~~8.1.1.9.1.1.~~ Aktywności sędziowskiej.

~~8.1.2.9.1.2.~~ Postawy etycznej reprezentowanej przez cały okres działalności.

~~8.1.3.9.1.3.~~ Zasług w dziedzinie szkolenia sędziów.

~~8.1.4.9.1.4.~~ Powszechnej, dobrej opinii o kandydacie.,

~~8.2.9.2.~~ Warunkiem przyznania sędziemu klasy państwowej w danej konkurencji jeździeckiej jest:

~~8.2.1.9.2.1.~~ Posiadanie przez kandydata co najmniej klasy 1 sędziowskiej i aktualnej licencji.

~~8.2.2.9.2.2.~~ Pisemna rekomendacja udzielona przez dwóch

- sędziów posiadających klasę państwową.
8.2.3.9.2.3. Staż sędziowski powyżej 25 lat.
8.2.4.9.2.4. Pozytywna opinia KS PZJ.

Artykuł 15 **UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI UJEŹDŻENIA**

W konkurencji ujeżdżenia każdorazowo, gdy używa się pojęcia „shadow judge/judging”, oznacza to samodzielne sędziowanie konkursu, w którym startuje min. 8 koni, a którego wynik nie wlicza się do rezultatu końcowego i służy to wyłącznie do oceny stopnia przygotowania kandydata.

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 1.1. Sekretarza sędziego.
 - 1.2. Asystenta sędziego przy literze C.
 - 1.3. Komisarza.
 - 1.4. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
 - 1.5. Sędziego konkursów klasy L i P na zawodach regionalnych – po uzyskaniu uprawnień „3+”.
Aby uzyskać uprawnienia „3+” kandydat musi:
 - a) odbyć 6 praktyk jako „shadow judge” w konkursach min. 2xP i 4xL, na 3 zawodach, zakończonych pozytywną oceną sędziego prowadzącego konkurs;
 - b) zawodnicy, którzy w karierze sportowej w ujeżdżeniu uzyskali min. I klasę sportową – odbyć 2 praktyki jako „shadow judge” w konkursach min. L i P, zakończonych pozytywną oceną sędziego prowadzącego konkurs;
 - c) zdać egzamin podczas seminarium licencyjnego.
2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 2.1. Uzyskanie uprawnień „3+”
 - 2.2. Posiadanie jednego z poniższych uprawnień:
 - 2.2.1. Srebrnej Odznaki Jeździeckiej.
 - 2.2.2. Dowolnej klasy sportowej w ujeżdżeniu.
 - 2.2.3. Uprawnień szkoleniowych licencjonowanego instruktora sportu lub licencjonowanego trenera w jeździectwie.
 - 2.3. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 2 razy na co najmniej 5 różnych zawodach:
 - 2.3.1. Sekretarza sędziego.
 - 2.3.2. Asystenta sędziego przy literze C.

2.3.3. Komisarza.

- 2.4. ~~Samodzielne sędziowanie min. 6 koni (z sekretarzem, jako sędzia – praktykant, którego wyniki nie są zaliczane do oficjalnych wyników konkursu)~~ Shadow judging w klasie N, C na zawodach regionalnych lub wyżej.
- 2.5. Uzyskanie na zawodach regionalnych przynajmniej 2 pozytywnych opinii u różnych sędziów, z klasą min. 1, prowadzących ten konkurs.
- 2.6. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich w konkursach klasy min. CC, przynajmniej 2 pozytywnych opinii u różnych sędziów, z klasą min. 1, prowadzących ten konkurs.
- 2.7. Podpisane opinie (wg pkt. 2.4-2.5) muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów. Wymóg ten można zacząć realizować po dwóch latach od uzyskania uprawnień sędziego klasy 3 i zrealizowaniu wymogów z punktu 2 niniejszego artykułu.
Kandydaci, którzy w swojej karierze sportowej zdobyli I klasę sportową w konkurencji ujeżdżenia, mogą realizować praktyki bezzwłocznie po uzyskaniu uprawnień sędziego 3 klasy.
3. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 3.1. ~~Sędziego głównego~~ Wszystkich funkcji na zawodach regionalnych.
 - ~~3.2. Członka zespołu orzekającego w ZR.~~
 - ~~3.2. Członka zespołu orzekającego w konkursach powyżej klasy C pod warunkiem, że jest jedynym sędzią z 2-gą klasą – dotyczy tylko ZO.~~
 - 3.2. Sędziego konkursów do poziomu CC włącznie (na ZO, jako jedyny sędzia w składzie C, CC).
 - 3.3. Sędziego konkursów dla młodych koni (konkursy eliminacyjne/MPMK) uzyskaniu odpowiednich2) uprawnień.
 - 3.4. Sędziego stylu jazdy zawodnika po uzyskaniu odpowiednich3) uprawnień.
 - 3.5. Sędziego próby ujeżdżenia w konkurencji WKKW (zgodnie z przepisami konkurencji WKKW).
 - 3.6. Komisarza
4. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 są:
 - 4.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego-promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji

sędziowskich.

- 4.2. Sędziowanie minimum 8 razy ZR i/lub ZO w okresie nie dłuższym niż 4 lata.
- 4.3. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich przynajmniej 2 pozytywnych opinii u dwóch sędziów, w klasie C/CC sędziujących ten konkurs z klasą min. 1 (1x klasa C obowiązkowo), na dwóch różnych ZO.
- 4.4. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich w konkursach klasy min. CS, przynajmniej 1 pozytywnej opinii u sędziego, z klasą min. 1, prowadzącego ten konkurs.
Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów.
- 4.5. Zaliczenie praktyki na przeglądzie weterynaryjnym (1x), oraz odprawie technicznej (1x) podczas zawodów rangi MP lub HMP^P, lub na zawodach międzynarodowych.

~~4.6. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.~~

~~4.7. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

4.6. Posiadanie uprawnień sędziego konkursów młodych koni i uprawnień stylu jazdy zawodnika.

4.7. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.

4.8. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

5. Sędzia klasy 1 jest uprawniony do:

- 5.1. Sędziowanie wszystkich poziomów zawodów i konkursów w konkurencji ujeżdżenia;
- 5.2. Pełnienie funkcji sędziego głównego na zawodach ogólnopolskich;
- 5.3. Kandydowanie do pełnienia funkcji sędziego promotora, oraz sędziego wykładowcy prowadzącego kursy podstawowe;
- 5.4. Po uzyskaniu uprawnień sędziego młodych koni i sędziego stylu jazdy zawodnika

¹⁾ Kandydaci, którzy spełnią wymogi promocyjne na klasę 2 i złożą kompletny wniosek o przystąpienie do egzaminu promocyjnego przed 30/06/2023, mogą dokończyć proces promocyjny według przepisów z roku 2022. – do wykreślenia

²⁾ Uprawnienia do sędziowania konkursów dla młodych koni uzyskuje się po

zaliczeniu dedykowanego kursu doszkalającego i zaliczeniu 2 praktyk z sędziowania na 2 różnych zawodach.

³⁾ Uprawnienia do sędziowania konkursów oceniających styl jazdy zawodnika uzyskuje się po zaliczeniu dedykowanego kursu doszkalającego i zaliczeniu 2 praktyk z sędziowania jako „shadow judge” na 2 różnych zawodach.

Artykuł 16 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZEZ PRZESZKODY

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 1.1. Sekretarza komisji sędziowskiej.
 - 1.2. Sędziego mierzącego czas.
 - 1.3. Komisarza.
 - 1.4. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
 - 1.5. Sędziego prowadzącego wyciąg.
 - 1.6. Pod bezpośrednim nadzorem sędziego głównego lub jego zastępcy:
 - 1.6.1. Sędziego dyktującego błędy.
 - 1.6.2. Sędziego prowadzącego konkurs.
2. Sędzia klasy 3 może – o ile posiada takie uprawnienia – pełnić funkcje arbitra stylu jeźdźca, kwalifikatora i arbitra stylu konia.
3. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 3.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 15 razy na zawodach organizowanych przez trzech różnych organizatorów:
 - 3.1.1. Sekretarza komisji sędziowskiej.
 - 3.1.2. Sędziego mierzącego czas.
 - 3.1.3. Sędziego prowadzącego wyciąg.
 - 3.1.4. Komisarza.
 - 3.2. Pod bezpośrednim nadzorem sędziego głównego lub jego zastępcy pełnienie minimum 3 razy funkcji:
 - 3.2.1. Sędziego dyktującego błędy.
 - 3.2.2. Sędziego prowadzącego konkurs.
 - 3.3. Odbycie praktyki i przeszkolenia jako asystent u gospodarza toru na zawodach rangi ZO/ZR.
 - 3.4. Realizacja ustalonej przez promotora ścieżki awansowej.
 - 3.5. Uzyskanie promocji jest możliwe nie wcześniej niż po upływie 2 lat od uzyskania klasy 3 i zrealizowaniu uprzednio wymogów z ~~punktu 3 oraz wyborze promotora z aktualnej listy~~ punktów 3.1-

3.4.

~~3.6. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.~~

~~3.7. Zdanie egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS WZJ.~~

~~3.8. Promotor określa ścieżkę promocyjną~~

4. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 4.1. Sędziego głównego na zawodach regionalnych.
 - 4.2. Członka komisji sędziowskiej.
 - 4.3. Sędziego przy rowie z wodą.
 - 4.4. Komisarza.
5. Sędziowie z klasą 2 i wyższą są uprawnieni do sędziowania próby skoków w konkurencji WKKW na zawodach krajowych.
6. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 są:
 - 6.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego-promotora programu awansowego, zapewniającego aktywne pełnienie funkcji sędziowskich, , na minimum 20 zawodach regionalnych i ogólnopolskich, w tym co najmniej 6 razy jako sędzia główny ZR i 6 razy jako członek komisji sędziowskiej ~~lub~~ na ZO.
 - 6.2. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 3 różnych sędziów głównych z zawodów ZO, w których uczestniczyło min. 100 koni.
Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów,
klasę sędziowanych konkursów.

~~6.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.~~

~~6.4. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

Artykuł 17 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia następujących funkcji:
 - 1.1. W próbie ujeżdżenia:
 - 1.1.1. Sekretarza sędziego.
 - 1.1.2. Komisarza.
 - 1.2. W próbie terenowej:
 - 1.2.1. Sędziego przy przeszkodzie, przejeździe obowiązkowym, w strefie zatrzymań
 - 1.2.2. Asystenta: sędziego startu-mety, sędziego sektorowego, sędziego w centrum kontroli.
 - 1.2.3. Komisarza.
 - 1.3. W próbie skoków:

- 1.3.1. Członka składu orzekającego.
- 1.3.2. Komisarza.
- 1.4. Inne zadania:
 - 1.4.1. Komisarza podczas przeglądu koni, podczas treningów (art. przeszkoda wodna), komisarz nadzorujący stajnie.
 - 1.4.2. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
 - 1.4.3. Sędzieza z klasą 3 może pełnić funkcję sędziego konkursów z oceną stylu, jeśli posiada uprawnienia Arbitra Stylu Konia (ASK).
2. Wymogi ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są następujące:
 - 2.1. Posiadanie klasy 2 w konkurencji ujeżdżenia lub praktyka w sędziowaniu próby ujeżdżenia, opisana w punkcie 3.
 - 2.2. Praktyka w sędziowaniu próby terenowej, opisana w punkcie 4.
 - 2.3. Posiadanie klasy 2 w konkurencji skoków lub praktyka w sędziowaniu próby skoków opisana w punkcie 5.
 - 2.4. Praktyka w pełnieniu funkcji komisarza w zawodach WKKW:
 - 2.4.1. Przy przeglądzie koni.
 - 2.4.2. Nadzorującego stajnie.
 - 2.4.3. Na placach treningowych i rozprężalniach.
 - 2.4.4. Sprawdzającego rzędy i ubiory.
 - 2.5. Praktykanta w punkcie obliczania wyników, w co najmniej 2 próbach o różnych poziomach – z potwierdzeniem przez delegata technicznego.
3. Niezbędna praktyka dotycząca próby ujeżdżenia warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, równoważnie z 2 klasą w ujeżdżeniu, obejmuje pełnienie funkcji:
 - 3.1. Sekretarza (100 koni) sędziego z minimum 1 klasą sędziowską, możliwie na wszystkich stanowiskach (C, M/H, B/E), na co najmniej 3 zawodach, we wszystkich poziomach (klasach), z minimalną sumaryczną liczbą przejazdów, każdorazowo cała próba na jednym stanowisku, odpowiednio:
 - 3.1.1. LL lub L lub 1* - 40;
 - 3.1.2. 2* - 30;
 - 3.1.3. 3* lub 4* - 30;
 - 3.2. Sędziego praktykanta na min. 3 różnych zawodach (shadow judging, 80 przejazdów) – którego wyniki nie są zaliczane do wyników konkursu – i uzyskanie przynajmniej po 2 pozytywne

opinie za każdą z klas u min. 3 różnych sędziów prowadzących konkursy, z co najmniej 1 klasą sędziowską, na każdym z poziomów: LL, lub L i 1* i 2* i 3* lub 4*, z min. 10 końmi w klasie, w sumie co najmniej 8 pozytywnych opinii.

Pozytywna opinia może być wydana, tylko w przypadku, jeśli żadna różnica w ocenie poszczególnych przejazdów w stosunku do wyniku końcowego pary nie będzie większa niż 5%. Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce zawodów oraz poziom sędziowanych konkursów. Praktyki opisane w punkcie 3.2 można realizować także podczas konkursów ujeżdżenia, przy spełnieniu warunku porównywalnego poziomu (klasy) konkursu.

Zakres ruchów które musi umieć ocenić sędzia na poziomie 2 :
ruchy w chodach roboczych, ustępowanie od łydki, pośrednik kłus
i galop, wyprostowanie w kłusie, stęp swobodny i wyciągnięty,
cofanie, zwrot na zadzie, łopatka i ciąg w kłusie.

4. Niezbędna praktyka dotycząca próby terenowej warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, obejmuje pełnienie funkcji:
 - 4.1. Sędziego przy przeszkodzie co najmniej 8 razy na zawodach w dwóch różnych miejscach, w próbach min. 2*.
 - 4.2. Asystenta:
 - 4.2.1. Komisji sędziowskiej podczas przeglądu.
 - 4.2.2. Komisji sędziowskiej podczas inspekcji trasy.
 - 4.2.3. Sędziego w centrum kontroli.
 - 4.2.4. Sędziego startu i mety.
 - 4.2.5. Delegata technicznego lub sędziego sektorowego.

Co najmniej 2 razy każda z funkcji, na zawodach rozgrywanych w co najmniej różnych dwóch miejscach w próbach na poziomie 2* lub wyższych.

- 4.3. Komisarza na mecie, współpracującego z delegatem/lekarzem wet. – co najmniej 1 raz w próbie na poziomie 2* lub wyższej.
- 5. Niezbędna praktyka dotycząca próby skoków warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, równoważnie z 2 klasą w skokach – obejmuje pełnienie funkcji:
 - 5.1. Sędziego, z rotacyjnym pełnieniem funkcji w co najmniej 10 próbach – co najmniej po jednej próbie na każdym z poziomów, na co najmniej 3 różnych zawodach.
 - 5.2. Asystenta komisji sędziowskiej przy odbiorze parkuru i/lub gospodarza toru – co najmniej 4 razy w próbie na poziomie 2* lub

wyższej, na co najmniej 2 różnych zawodach.

6. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 6.1. Sędziego głównego na zawodach krajowych do poziomu 1*.
 - 6.2. Członka komisji sędziowskiej.
 - 6.3. Sędziego startu i mety próby terenowej.
 - 6.4. Komisarza.
 - 6.5. Sędziego konkurencji ujeżdżenia w konkursach do klasy C włącznie, [po zaliczeniu seminarium ujeżdżeniowego ???](#).
 - 6.6. Przewidywanych dla sędziego klasy 3.
7. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1:
 - 7.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego-promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie, jako sędzia 2 klasy, funkcji sędziowskich przez co najmniej 3 lata, na minimum 15 zawodach krajowych i/lub międzynarodowych, w tym co najmniej 4 razy jako sędzia główny zawodów krajowych.
 - 7.2. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 4 różnych sędziów głównych zawodów krajowych i/lub międzynarodowych z min. 1 klasą sędziowską. [Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów. Zakres ruchów które musi umieć ocenić sędzia na poziomie 2: ruchy zebrane i wyciągnięte, wyprostowanie w galopie, kontrgalop, lotna zmiana nogi w galopie, łopatka , ciągi w kłusie i galopie, piruet w stępie i zwrot na zadzie.](#)
 - 7.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.
 - 7.4. ~~Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

Artykuł 18 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 1.1. Sekretarza w próbie ujeżdżenia.
 - 1.2. Sędziego startu / mety w maratonie.
 - 1.3. Sędziego przy przeszkodzie w maratonie.
 - 1.4. Sędziego na podczas próby zręczności.
 - 1.5. Komisarza.
 - 1.6. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników i koni .
2. Sędzia z klasą 3 może pełnić funkcję sędziego konkursów z oceną stylu

konia, po uzyskaniu odpowiednich uprawnień.

3. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 3.1. Aktywne pełnienie funkcji sędziego klasy 3 przez co najmniej 2 lata.
 - 3.2. Pełnienie, min. 2 razy funkcji komisarza:
 - 3.2.1. Przy przeglądzie koni.
 - 3.2.2. Nadzorującego stajnie.
 - 3.2.3. Na placu treningowym i rozprężalni.
 - 3.3. Pełnienie każdej z poniższych funkcji min. 3 razy:
 - 3.3.1. Sekretarza sędziego w próbie ujeżdżenia.
 - 3.3.2. Sędziego startu / mety w maratonie.
 - 3.3.3. Sędziego na arenie w próbie zręczności.
 - 3.3.4. Sędziego przy przeszkodzie w maratonie,
 - 3.4. Spełnienie wymogu pełnienia funkcji sędziowskich musi być potwierdzone odpowiednio przez Sędziego Głównego lub Szefa Komisarzy z adnotacją o zaliczeniu lub niezaliczeniu wymogu. Niezaliczenie spełnienia wymogu pełnienia funkcji następuje w skutek popełnionych błędów lub niewystarczającym zaangażowaniu w pełnienie obowiązków. Wymagana jest informacja o dacie, miejscu i randze zawodów..

~~3.5. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora z listy PZJ.~~

~~3.6. Zdanie egzaminu praktycznego i teoretycznego.~~

4. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 4.1. Przewidzianych dla sędziego klasy III.
 - 4.2. Członka komisji sędziowskiej na ZO w klasach L i N oraz w zawodach niższej rangi.
 - 4.3. Delegata technicznego na zawodach krajowych ZO/ZR (do klasy N) po uzyskaniu odpowiednich uprawnień.
5. Wymogiem ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 jest spełnienie poniższych warunków:
 - 5.1. Zrealizowanie ustalonego przez promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji sędziowskich na co najmniej 5 ZO/ZR.
 - 5.2. Sędziowanie konkursów ujeżdżenia min. 3 razy (z sekretarzem, jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników konkursu) na ZO w klasie C lub na CAI i uzyskanie przynajmniej 3 pozytywnych opinii, u różnych sędziów, z klasą 1, lub uprawnieniami międzynarodowymi.

~~5.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.~~

~~5.4. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.

Artykuł 19 UPRAWNIENIA SĄDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WOLTYŻERKI

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 1.1. Sekretarza lub asystenta sędziego.
 - 1.2. Sędziego w konkursach kat. „całkowicie w stępie i/lub w galopie/stępie”.
 - 1.3. Sędziego w konkursach kat. „całkowicie w galopie” – po min. 1 roku od daty uzyskania uprawnień sędziego klasy 3 i po zaliczeniu funkcji sekretarza sędziego w konkursach kat. całkowicie w galopie – min. 3 razy i 1-krotnym sędziowaniu samodzielnie konkursu kat. „całkowicie w galopie” (z sekretarzem, jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników zawodów).
 - 1.4. Komisarza – po uzyskaniu uprawnień komisarycznych.
2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 2.1. Pełnienie funkcji komisarza min. 2 razy na 2 różnych zawodach.
 - 2.2. Pełnienie każdej z poniższych funkcji:
 - 2.2.1. Sekretarza sędziego w konkursach kategorii „całkowicie w galopie” min. 5 razy na różnych zawodach.
 - 2.2.2. Sędziego w konkursach kat. „całkowicie w stępie i/lub w stępie/galopie” min. 5 razy na różnych zawodach.
 - 2.2.3. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów min. 2 razy.
 - 2.2.4. Sędziowanie samodzielnie konkursów kat. „całkowicie w galopie” (z sekretarzem, jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników zawodów), min. 2 razy i uzyskanie pozytywnej opinii sędziego promotora. Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.
 - 2.2.5. Praktykę taką można odbywać po roku od uzyskania uprawnień sędziego klasy 3.
3. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - 3.1. Sędziego głównego na zawodach regionalnych.
 - 3.2. Członka komisji sędziowskiej we wszystkich kategoriach

konkursów.

3.3. Komisarza – po uzyskaniu uprawnień komisarycznych.

3.4. Przewidzianych dla sędziego klasy 3.

4. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 jest:

4.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji:

4.1.1. Sekretarza sędziego na zawodach międzynarodowych min. ~~3~~2 razy.

4.1.2. Sędziego w konkursach kat. „całkowicie w galopie” min. 10 razy,

4.1.3. Sędziego głównego na ZR, min. 5 razy.

4.1.4. Sędziego praktykanta (z sekretarzem), którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników w konkursach kat. „całkowicie w galopie” (konkursy ind./pary i zespoły – seniorskie i juniorskie) min. ~~3~~2 razy na ~~3~~2 różnych zawodach (mogą to być zawody międzynarodowe) i uzyskanie pozytywnej opinii sędziego promotora.

~~4.1.5. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.

Artykuł 20 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SPORTOWYCH RAJDÓW KONNYCH

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:

1.1. Sekretarza sędziego przy bramce weterynaryjnej.

1.2. Sekretarza lek. Weterynarii.

1.3. Sędziego na starcie i mecie.

1.4. Komisarza.

1.5. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.

2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:

2.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji min. 3 razy, na co najmniej 3 różnych zawodach:

2.1.1. Sekretarza sędziego przy bramce weterynaryjnej.

2.1.2. Sędziego na linii startu i mety.

2.1.3. Asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.

2.1.4. Pełnienie funkcji komisarza minimum 6 razy, na 3 różnych

zawodach:

2.1.4.1. Przy przeglądzie koni.

2.1.4.2. Nadzorującego stajnie i rozprężalnię.

2.1.4.3. Sprawdzającego ubiory i rzędy.

3. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:

3.1. Sędziego głównego na zawodach regionalnych – po 4-krotnym pełnieniu funkcji sędziego w składzie orzekającym od momentu uzyskania uprawnień klasy 2.

3.2. Członka komisji sędziowskiej.

3.3. Sędziego przy wadze.

3.4. Komisarza.

3.5. Przewidywanych dla sędziego klasy 3.

4. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 są:

4.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego – promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji sędziowskich przez min. 2 lata, w czasie których należy pełnić funkcje minimum:

4.1.1. Na 10 zawodach regionalnych i ogólnopolskich, w tym co najmniej 3 razy jako sędzia główny ZR i 3 razy jako członek komisji sędziowskiej na ZO (zaliczane będą mogły być także funkcje pełnione w formie praktyk lub stażu).

4.1.2. Pięć (5x) razy funkcję komisarza, w tym co najmniej 2 razy na ZO (zaliczane będą funkcje pełnione w formie praktyk lub stażu).

4.1.3. Przedłożenie pozytywnych opinii sędziów głównych ZO (min. od 3 różnych sędziów).

~~4.1.4. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.~~

~~4.1.5. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.~~

Artykuł 21 UPRAWNIENIA SĘDZIÓW Z KLASĄ 1

1. Sędziowie posiadający klasę 1 mogą pełnić wszelkie funkcje sędziowskie w konkurencjach jeździeckich, w których posiadają aktualne licencje.

Artykuł 22 SĘDZIA PROMOTOR

1. W celu nadzorowania i wyznaczenia ścieżki awansowej dla sędziów chcących podnosić swoje kompetencje poprzez zdobywanie wyższych uprawnień, Kolegium Sędziów PZJ nadaje sędziom uprawnienia

promotorów.

2. Zadaniem promotora jest przygotowanie sędziego do promocji na wyższą klasę i praktyczne sprawdzenie:
 - 2.1. Kwalifikacji merytorycznych.
 - 2.2. Predyspozycji do pełnienia funkcji, które można pełnić z wyższą klasą, a zwłaszcza sędziego głównego zawodów.
 - 2.3. Ocena postawy etycznej.
3. Nadanie sędziemu uprawnień promotora sędziów z klasy 3 na 2 ~~następuje~~ może nastąpić po spełnieniu poniższych wymogów:
 - 3.1. Posiadanie uprawnienia min. klasy pierwszej przez 5 lat, z aktualną licencją w danej konkurencji.
 - 3.2. Aktywne sędziowanie w ciągu ostatnich pięciu lat, w tym 3 razy jako sędzia główny na ZO ~~lub 3 razy jako członek komisji sędziowskiej na zawodach międzynarodowych~~ w konkurencji B, 2x w pozostałych konkurencjach oraz sędzia główny na zawodach regionalnych 5x w konkurencji B, 3x w konkurencji A i C, 2x w pozostałych konkurencjach
 - 3.3. Złożenie wniosku przez zainteresowanego.
 - 3.4. Przedstawienie pozytywnej opinii macierzystego WZJ (wniosek – Zarządu).
 - 3.5. Uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ.
4. Nadanie sędziemu uprawnień promotora sędziów z klasy 2 na 1 ~~następuje~~ może nastąpić po spełnieniu poniższych wymogów:
 - 4.1. ~~Posiadanie aktualnych uprawnień sędziego międzynarodowego albo posiadanie~~ Aktywne sędziowanie w ciągu ostatnich pięciu lat po uzyskaniu promotora z klasy państwowej w danej 3 na 2, w tym 5 razy jako sędzia główny na ZO w konkurencji B, 3x w konkurencji A i C, 2x w pozostałych konkurencjach ~~pełnienie funkcji sędziego głównego zawodów ogólnopolskich w ciągu ostatnich 5 lat.~~
 - 4.2. Posiadanie aktualnej licencji PZJ w danej konkurencji.
 - 4.3. Wypromowanie jako promotor sędziów z klasy 3 na 2: 5 sędziów w konkurencji B; 2 sędziów w konkurencji ujeżdżenia, WKKW; 2 sędziów w pozostałych konkurencjach.
 - 4.2.4.4. Złożenie wniosku przez zainteresowanego.
 - 4.3.4.5. Uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ.
5. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień promotora przekazywane są zainteresowanemu oraz do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista promotorów jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 23 EGZAMIN PROMOCYJNY

Egzamin promocyjny jest elementem weryfikującym stopień przygotowania osoby oficjalnej w procesie awansu na wyższą klasę. Niezależnie od klasy i rodzaju grupy osób egzaminowanych, jest elementem systemu edukacji i jako taki musi spełniać poniższy wymogi:

1. Egzamin promocyjny jest ostatnim elementem wymaganym przy promocji na wyższy stopień, co oznacza, że wszystkie warunki opisane w przepisach jako wymagania promocyjne muszą zostać spełnione przed decyzją o dopuszczeniu kandydata do egzaminu. Wniosek o skierowanie kandydata na egzamin składa jego promotor
2. Komisja egzaminacyjna składa się z dwóch osób, ~~przy czym jedna z nich musi posiadać uprawnienia promotora na klasę, która stanowi przedmiot egzaminu. Drugi egzaminator musi posiadać min. 1 klasę z uprawnieniami min. 1 klasy w danej konkurencji (sędziowska/komisaryczna – w zależności od rodzaju egzaminu). Komisję egzaminacyjną przy promocji na 1 klasę wyznacza KS PZJ, przy promocji na 2 klasę – KS WZJ.~~
3. Za organizację egzaminu promocyjnego dla sędziów z klasy 2 na 1, tzw. „centralnego” odpowiada KS PZJ, z klasy 3 na 2 - KS WZJ, z uwzględnieniem zapisów niniejszego artykułu.
4. Egzamin na 1 klasę sędziowską/komisaryczną przeprowadzany jest wyłącznie na zawodach ogólnopolskich lub międzynarodowych:
 - ~~1. Egzamin promocyjny jest elementem weryfikującym stopień przygotowania osoby oficjalnej w procesie awansu na wyższą klasę. Wniosek o skierowanie kandydata na egzamin składa jego promotor.~~
 - ~~1. Organizacja egzaminu promocyjnego dla sędziów z klasy 2 na 1, tzw. „centralnego” pozostaje w gestii KS PZJ. Organizacja egzaminu promocyjnego z klasy 3 na 2 pozostaje w gestii KS WZJ. W konkurencji ujeżdżenia egzamin promocyjny z 3 klasy na 2 przeprowadzany jest corocznie w trakcie MP oraz HPP. W przypadku potrzeby przeprowadzenia egzaminu poza MP i HPP, właściwe KS WZJ wnioskują do KS PZJ o akceptację egzaminu przy ZO, uwzględniając potrzeby makroregionu. Egzamin promocyjny, po akceptacji KS PZJ, przeprowadzany jest przez dwóch sędziów z min. 1 klasą, w tym co najmniej jednego z uprawnieniami promotora.~~
5. Egzamin sędziowski w konkurencji ujeżdżenia:
 - 5.1. Egzamin promocyjny z 3 klasy na 2 może być przeprowadzony

podczas zawodów ogólnopolskich lub MP/HMP przez dwóch sędziów z min. 1 klasą, w tym co najmniej jednego z uprawnieniami promotora.

~~5.1.5.2.~~ Do egzaminu można przystąpić po okresie dwóch lat od uzyskania 3 klasy (okres dwóch lat nie dotyczy kandydatów po karierze sportowej w ujeżdżeniu, którzy uzyskali min. I klasę sportową, jednak nie wcześniej niż po spełnieniu wymogów promocyjnych).

~~2. W przypadku egzaminowania sędziów z klasy 2 na 1, egzamin jest przeprowadzany na zawodach ogólnopolskich przez dwóch sędziów, 1 z uprawnieniami promotora oraz 1 z min. klasą 1. Komisję egzaminacyjną wyznacza KS PZJ. W konkurencji ujeżdżenia egzamin promocyjny z 2 klasy 1 przeprowadzany jest corocznie w trakcie MP oraz HPP. Egzamin promocyjny przeprowadzany jest przez dwóch sędziów z uprawnieniami promotora, w tym co najmniej jednego sędziego z uprawnieniami międzynarodowymi.~~

5.3. W konkurencji ujeżdżenia egzamin promocyjny z 2 klasy na 1 przeprowadzany jest corocznie w trakcie MP/HMP. Egzamin promocyjny przeprowadzany jest przez dwóch sędziów z uprawnieniami promotora, w tym co najmniej jednego sędziego z uprawnieniami międzynarodowymi.

5.4. Do egzaminu można przystąpić po okresie dwóch lat od uzyskania 2 klasy.

~~2.6.~~ Promotor kandydata nie może być członkiem Komisji Egzaminacyjnej. Może uczestniczyć w egzaminie jako obserwator.

~~3.7.~~ Obowiązek przesłania do KS PZJ protokołu egzaminacyjnego spoczywa na przewodniczącym komisji egzaminacyjnej. Po pozytywnym rozpatrzeniu przez KS PZJ informacja o awansie jest publikowana na stronie PZJ.

8. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu promocyjnego, kandydat może przystąpić do ponownej próby zdania po upływie 6 m-cy. Informacja o brakach uniemożliwiających zaliczenie egzaminu musi być przekazana promotorowi i odpowiedniemu KS WZJ/PZJ. Promotor jest zobowiązany do ustalenia dodatkowej części ścieżki awansowej, która pozwoli kandydatowi uzupełnić wiedzę/praktykę, której brak wykazał niezaliczony egzamin promocyjny.

9. Kolejne niezaliczenie egzaminu poprawkowego powoduje, iż kandydat zobowiązany jest do ponownego wypełnienia wymogów ścieżki

[awansowej.](#)

- 4.10. Członkom komisji egzaminacyjnej egzaminu centralnego przysługuje wynagrodzenie w wysokości podstawowej stawki sędziowskiej. Koszt wynagrodzenia ponosi Polski Związek Jeździecki.

Artykuł 24 WYKŁADOWCY KURSÓW PODSTAWOWYCH I SEMINARIÓW LICENCYJNYCH SĘDZIOWSKICH

1. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy kursów podstawowych musi spełniać następujące kryteria:
 - 1.1. Wykazanie się aktywnością sędziowską jako sędzieja główny lub sędzieja PZJ na zawodach ogólnopolskich w ciągu ostatnich 5 lat.
 - 1.2. Posiadanie ~~aktualnej~~-licencji 1 klasy w danej konkurencji [przez ostatnie 5 lat](#).
 - 1.3. Przygotowanie [konspektu](#) prezentacji kursu podstawowego.
2. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów Kolegium Sędziów PZJ dokonuje oceny umiejętności i podejścia kandydata do zasad funkcjonowania osób oficjalnych w sporcie, a następnie podejmuje decyzję odnośnie nadania uprawnień.
3. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy seminarium licencyjnego musi spełniać następujące kryteria:
 - 3.1. Posiadanie aktualnych uprawnień sędziego międzynarodowego FEI albo sędziego klasy państwowej w danej konkurencji i 5-krotne pełnienie funkcji sędziego głównego zawodów ogólnopolskich w ciągu ostatnich 5 lat.
 - 3.2. [Min. 3-letnia praktyka wykładowcy kursów podstawowych z udokumentowanym przeprowadzeniem min 3 kursów w konkurencji B, 2 w konkurencji A i C, D, 1 w konkurencji F.](#)
 - 3.3. [Odbycie praktyki asystenta \(prowadzenia części seminarium\) u 2 różnych wykładowców i uzyskanie ich pozytywnej opinii dot. sposobu prowadzenia zajęć, umiejętności tłumaczenia sytuacji niejednoznacznych, prowadzenia dyskusji pod presją, itp. Seminarium podczas, których asystent jest oceniany są ustalane przez KS PZJ.](#)
 - 3.4. Posiadanie ~~aktualnej~~-licencji [1 klasy PZJ](#) w danej konkurencji [przez ostatnie 5 lat](#).
 - 3.5. Przygotowanie [konspektu](#) prezentacji seminarium licencyjnego.
4. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów, Kolegium Sędziów

PZJ dokonuje oceny umiejętności i podejścia kandydata do zasad funkcjonowania osób oficjalnych w sporcie oraz umiejętności rozwiązywania przypadków problematycznych, a następnie podejmuje decyzję odnośnie nadania uprawnień.

5. Wykładowcy seminariów licencyjnych mają obowiązek corocznie uczestniczyć w seminarium dla wykładowców, organizowanym przez Kolegium Sędziów PZJ.
6. W przypadku braku aktywności sędziowskiej przez ostatnie dwa lata lub nie wzięciu udziału w seminarium dla wykładowców KS PZJ może podjąć decyzję o usunięciu wykładowców z listy osób uprawnionych do prowadzenia kursów/seminariów. Ponowne wpisanie na listę może nastąpić na wniosek zainteresowanego po wznowieniu działalności i utrzymaniu jej przez kolejne 12 miesięcy.
7. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień przekazywane są zainteresowanemu i do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista wykładowców uprawnionych do prowadzenia zajęć na kursach podstawowych i seminariach licencyjnych jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 25 KOMISJA SĘDZIOWSKA

1. Komisja sędziowska, jest to zespół sędziów powołanych na zawody jako osoby oficjalne, który ma za zadanie nadzorować przebieg rozgrywanych zawodów oraz ustalić i zatwierdzić oficjalne wyniki rywalizacji.
2. W skład komisji sędziowskiej wchodzi:
 - 2.1. Sędzia główny zawodów (lub inaczey przewodniczący komisji sędziowskiej).
 - 2.2. Delegat sędziowski PZJ/WZJ
 - 2.3. Członkowie komisji sędziowskiej.

Poszczególni członkowie komisji sędziowskiej są wymienieni w propozycjach zawodów.

Artykuł 26 SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW

1. Pracami komisji sędziowskiej kieruje sędzia główny zawodów, który odpowiada za:
 - 1.1. Przeprowadzenie zawodów zgodnie z przepisami i regulaminami danej konkurencji.
 - 1.2. Weryfikację uprawnień zawodników/koni do startów.
 - 1.3. Weryfikację uprawnień osób oficjalnych w przypadku zmiany

składu po opublikowaniu propozycji.

- 1.4. Organizację pracy i nadzór nad komisją sędziowską.
- 1.5. Sporządzenie planu pracy komisji i rotację funkcji sędziowskich.
- 1.6. Zatwierdzenie list startowych i wyników zawodów. W konkurencji WKKW obowiązek ten spoczywa na delegacie technicznym.
- 1.7. Dopilnowanie umieszczenia na wynikach konkursów ~~„lub”~~ prób ~~„nazwiska gospodarza toru”~~ informacji wymaganych przez przepisy poszczególnych konkurencji.
- 1.8. Współpracę z podległym mu szefem komisarzy zawodów.
- 1.9. Kontrolowanie obecności służby medycznej i weterynaryjnej zawodów – sędzia główny nie ma prawa rozpocząć lub kontynuować zawodów, jeżeli obsługa medyczna i/lub weterynaryjna nie jest obecna na terenie zawodów, w czasie ich trwania (~~„nieobecność służby medycznej i/lub lekarza weterynarii”~~ wszelkie odchylenia od powyższego wymogu muszą być odnotowana __ w sprawozdaniu delegata sędziowskiego PZJ/WZJ).
- 1.10. Współpracę z:
 - 1.10.1. Komitetem organizacyjnym zawodów.
 - 1.10.2. Delegatem technicznym.
 - 1.10.3. Gospodarzem toru.
 - 1.10.4. Delegatem weterynaryjnym.
 - 1.10.5. Lekarzem weterynarii zawodów/komisją weterynaryjną.
 - 1.10.6. Obsługą medyczną zawodów.
 - 1.10.7. Przedstawicielami mediów.

Artykuł 27 DELEGAT SĘDZIOWSKI PZJ/WZJ

1. Sędzia delegat PZJ/WZJ:
 - 1.1. Jest pełnoprawnym członkiem komisji sędziowskiej zawodów, na które został powołany.
 - 1.2. Zastępuje sędziego głównego we wszelkich zleconych mu sprawach oraz w nagłych przypadkach, kiedy nie jest możliwe zasięgnięcie jego opinii.
 - 1.3. Pełni wszelkie funkcje sędziowskie przydzielone mu przez sędziego głównego zawodów.
 - 1.4. Kontroluje zgodność rozgrywania zawodów z obowiązującymi przepisami PZJ i propozycjami.
 - 1.5. Doradza organizatorowi w kwestiach związanych z ogólnym przebiegiem zawodów.

- 1.6. Pomaga w interpretowaniu i przestrzeganiu przepisów i regulaminów.
2. Delegatem PZJ/WZJ powinna być osoba z dużym doświadczeniem, uprawnieniami sędziowskimi wymaganymi do prowadzenia danych zawodów jako sędzieja główny, gwarantująca ewentualną pomoc komitetowi organizacyjnemu zawodów we wszystkich sprawach, w których jest to jest możliwe.
3. W trakcie trwania konkursów lub prób, w miejscu pracy sędziów musi być zawsze obecny sędzieja główny lub delegat sędziowski.
4. Delegat sędziowski PZJ:
 - 4.1. Musi posiadać co najmniej klasę 1 sędziowską i aktualną licencję w konkurencji, w której rozgrywane są zawody.
 - 4.2. Nie może być powiązany w żaden sposób (członkostwo, zatrudnienie, powiązania rodzinne z osobami oficjalnymi, relacje biznesowe, ew. konflikt interesów) z klubem lub ośrodkiem na terenie, którego rozgrywane są zawody.
 - ~~4.2.~~4.3. Musi pochodzić z innego WZJ-tu.
5. Delegat sędziowski WZJ:
 - 5.1. Musi posiadać co najmniej klasę 2 sędziowską i aktualną licencję w konkurencji, w której rozgrywane są zawody.
 - 5.2. Nie może być powiązany w żaden sposób (członkostwo, zatrudnienie, powiązania rodzinne z osobami oficjalnymi, relacje, biznesowe, ew. konflikt interesów) z klubem lub ośrodkiem, na terenie którego rozgrywane są zawody.
6. Sprawozdanie sędziego delegata PZJ/WZJ (w WKKW, SRK i powożeniu sporządza Delegat Techniczny):
 - 6.1. Delegat sędziowski jest zobowiązany do sporządzenia sprawozdania z przebiegu zawodów, w którym oprócz danych wymaganych w formularzu powinien zawrzeć wszelkie rekomendacje służące podniesieniu poziomu organizacji zawodów w przyszłości.
 - 6.2. Sprawozdanie powinno zostać dostarczone w wersji elektronicznej, w terminie 4 dni (do biura PZJ i do Kolegium Sędziów PZJ z zawodów ZO, do biura WZJ zawodów ZR). Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować sankcjami nakładanymi przez Kolegium Sędziów PZJ/WZJ.
 - 6.3. Wszelkie nałożone kary w trakcie zawodów muszą być zawarte w sprawozdaniu. Informacja o wręczonych żółtych kartkach wraz z ich kopią muszą być. Oprócz sprawozdania, dostarczone do biura

PZJ.

7. Sędzia może pełnić funkcję delegata sędziowskiego PZJ/WZJ maksymalnie ~~3~~2 razy, w tym samym miejscu, w ciągu jednego roku, niezależnie od rangi zawodów.

Artykuł 28 WYPOSAŻENIE SĘDZIEGO

1. Sędzia pełniąc funkcję na zawodach powinien dysponować podczas zawodów:
 - 1.1. elektronicznym stoperem dokonującym pomiaru czasu z dokładnością przynajmniej do 1/100 sek., z możliwością zatrzymania i restartowania pomiaru bez zerowania wyniku.
 - 1.2. dostępem do wszystkich przepisów i regulaminów dot. danej konkurencji oraz propozycji zawodów.
2. Sędzia jest zobowiązany do znajomości wszelkich aktualnie obowiązujących przepisów i regulaminów, śledzenia zachodzących w nich zmian oraz udziału w seminariach licencyjnych i doszkalcających.

ROZDZIAŁ III KOMISARZE

Artykuł 29 DZIAŁANIA KOMISARZY JEŹDZIECKICH

1. Celem działania Komisarzy jest:
 - 1.1. Ochrona dobra konia i zapewnienie by konie i zawodnicy biorący udział w zawodach mieli bezpieczne i jednakowe warunki startu, treningu oraz przebywania na terenie zawodów.
 - 1.2. Wspieranie organizatora w sprawnym prowadzeniu zawodów w zgodzie z Przepisami i Regulaminami PZJ.
2. Do zadań Komisarzy należy w szczególności:
 - 2.1. Pomoc uczestnikom zawodów w rozwiązywaniu ich problemów związanych z końmi.
 - 2.2. Dbanie o szeroko pojęty dobrostan koni, a w szczególności o warunki ich zakwaterowania.
 - 2.3. Czuwanie nad właściwym przebiegiem rozprężenia oraz planowanych treningów w trakcie trwania zawodów.
 - 2.4. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących rzędu w tym ochraniaczy oraz stroju i wyposażenia jeźdźcy.
 - 2.5. Przeciwdziałanie i interweniowanie w przypadkach brutalnego obchodzenia się z końmi w tym barowania.

- 2.6. Przeciwdziałanie i interweniowanie w przypadkach naruszania powszechnie przyjętych zasad właściwego zachowania się, uczciwości i sportowego zachowania.
 - 2.7. Pilnowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w stajniach.
 3. Komisarze mają prawo wstępu do wszystkich miejsc, gdzie przebywają konie biorące udział w zawodach.
 4. Organizator jest zobowiązany do zapewnienia obecności komisarzy od momentu oficjalnego otwarcia stajni określonego w propozycjach, dla uczestników zawodów, a na zawodach, na których organizator nie zapewnia stajni – od moment oficjalnego udostępnienia aren do treningów
- W czasie zawodów, w zależności od ich rangi i liczby powołanych komisarzy, areny treningowe i rozprężalnie powinny być zawsze dozorowane przez komisarzy. Stajnie powinny być dozorowane najczęściej jak to możliwe w czasie ich otwarcia.

Artykuł 30 KOMISARZ JEŹDZIECKI

1. Komisarzem jeździeckim może zostać sędzia jeździecki w danej konkurencji.
2. Komisarz jest zobowiązany do znajomości wszelkich aktualnie obowiązujących przepisów i regulaminów oraz ich aktualnej interpretacji, śledzenia zachodzących w nich zmian oraz udziału w seminariach doskonalących.

Artykuł 31 KLASY KOMISARZY

1. Uprawnienia komisarza jeździeckiego w każdej z konkurencji określają trzy klasy, wymienione poniżej w kolejności ich nadawania:
 - 1.1. Klasa 3 – sędzia mogący pełnić funkcje komisaryczne w danej konkurencji
 - 1.2. Klasa 2 ~~komisarz~~
 - 1.3. Klasa 1 ~~szeft komisarzy~~
2. Klasy komisarzy nadaje Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego.

Artykuł 32 UPRAWNIENIA KOMISARZA I WYMOGI PROMOCYJNE

1. Uprawnienia:
 - 1.1. Komisarz klasy 3 – może pełnić wszelkie funkcje komisaryczne oprócz funkcji szefa komisarzy.
Sędziowie z licencją w danej konkurencji mogą także pełnić funkcje

komisarzy, bez dodatkowych szkoleń.

1.2. Komisarz posiadający klasę 2 jest uprawniony do pełnienia wszelkich funkcji komisarycznych, w tym szefa komisarzy na zawodach regionalnych.

1.3. Komisarz posiadający klasę 1 jest uprawniony do pełnienia funkcji:

1.3.1. Komisarza klasy 2.

1.3.2. Szefa Komisarzy na zawodach ogólnopolskich.

2. Promocje:

2.1. Nadanie uprawnień klasy 3 następuje po ukończeniu i zaliczeniu podstawowego kursu sędziowskiego.

~~2.1.~~

2.2. Nadanie klasy 2 komisarycznej w danej konkurencji jeździeckiej następuje po spełnieniu poniższych warunków:

2.3. ~~Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2~~ jest

2.3.1. Wybór promotora z listy KS PZJ przed rozpoczęciem realizacji wymogów promocyjnych..

2.3.2. Realizacja ścieżki promocyjnej wg ustalonego przez promotora programu awansowego i uzyskanie pozytywnej opinii promotora dotyczącej promocji..

2.3.3. Pełnienie funkcji komisarza na co najmniej ~~10~~ 15 zawodach w konkurencji B, 7 w konkurencji A, C, D i 5 w pozostałych konkurencjach, rozgrywanych wg przepisów PZJ, w ostatnich 3 latach, przy czym awans możliwy jest po min. 2 latach od uzyskania uprawnień klasy 3. Wymagane jest dwukrotne pełnienie funkcji przez kandydata pod nadzorem promotora.

2.3.4. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 2 różnych szefów komisarzy z zawodów ZO/ZR..

Złożenie przez promotora dokumentacji promocyjnej w KS WZJ (opinia promotora o kandydacie, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej, wymagane opinie, wniosek promotora o skierowanie kandydata na egzamin promocyjny).

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, liczbę dni pracy oraz liczbę koni startujących w imprezie.

2.3.5. Uzyskanie pozytywnej opinii KS/Zarządu WZJ, dopuszczającej do egzaminu promocyjnego.

2.3.6. Zdanie egzaminu promocyjnego.

2.3.7. Przesłanie przez KS WZJ do KS PZJ drogą elektroniczną

wniosku KS WZJ o nadanie klasy 2.
Wniosek kandydata o promocję na klasę 2, zawierający
informacje poświadczające spełnienie warunków z pkt 2.2
niniejszego artykułu, musi zostać przesłany do KS PZJ
i stanowi podstawę do decyzji o nadaniu uprawnień klasy 2
w danej konkurencji.

~~2.2.-~~

~~2.2.1. pełnienie funkcji komisarza na co najmniej 10 zawodach~~
~~w danej konkurencji w ostatnich 3 latach, przy czym awans~~
~~możliwy jest po min. 2 latach od uzyskania uprawnień klasy 3~~

~~2.2.2. zaliczeniu obowiązkowego kursu promującego na klasę 2 dla~~
~~komisarzy, prowadzonego przez wykładowcę z aktualnej listy~~
~~PZJ~~

~~2.2.3.-~~

3. ~~Po zaliczeniu kursu następuje nadanie uprawnień klasy 2 w danej~~
~~konkurencji.~~ Nadanie uprawnień klasy 1:

3.1. Promocję z klasy 2 na klasę 1 prowadzi promotor ~~—komisarz~~ycznyz
z listy PZJ .

3.2. Warunkiem awansu z klasy 2 na klasę 1 komisarza jest:

3.2.1. Wybór promotora z listy KS PZJ przed rozpoczęciem realizacji
wymogów promocyjnych.

3.2.2. Realizacja ścieżki promocyjnej wyznaczonej przez
promotora. Wymagane jest min. dwukrotne pełnienie funkcji
przez kandydata pod nadzorem promotora

3.2.3. Pełnienie funkcji szefa komisarzy na co najmniej 8 zawodach
w konkurencji B, 4 w konkurencji A, C, D i 3 w pozostałych
konkurencjach, rozgrywanych wg przepisów PZJ, w ostatnich
3 latach, przy czym awans możliwy jest po min. 2 latach od
uzyskania uprawnień klasy 2. Wymagane jest dwukrotne
pełnienie funkcji przez kandydata pod nadzorem promotora.

3.2.4. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 3 różnych
szefów komisarzy z zawodów ZO.
Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę
zawodów, liczbę dni pracy.

~~3.2.3.~~ 3.2.5. Uzyskanie pozytywnej opinii promotora.

~~3.2.4.~~ 3.2.6. Przesłanie przez promotora do KS PZJ wniosku
promotora o skierowanie kandydata na egzamin wraz z
wymaganą dokumentacją (opinia promotora z opisem ścieżki

awansowej oraz wykazem pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej).

~~3.2.5.~~3.2.7. Uzyskanie akceptacji wniosku ze strony KS PZJ i skierowanie na egzamin centralny.

~~3.2.6.~~3.2.8. Zdanie egzaminu centralnego.

4. Warunkiem aplikowania na kurs międzynarodowy jest:
 - 4.1. Posiadanie przez kandydata 1 klasy komisarycznej w danej konkurencji przez min. 1 rok wraz z udokumentowaną aktywnością komisaryczną.
 - 4.2. Posiadanie aktualnej licencji komisarza w danej konkurencji.
 - 4.3. Pozytywna opinia wniosku przez KS PZJ.

Artykuł 33 KOMISARZ PROMOTOR

1. W celu nadzorowania i wyznaczenia ścieżki awansowej komisarzom, chcącymi podnosić swoje kompetencje poprzez zdobywanie wyższych uprawnień, Kolegium Sędziów PZJ nadaje komisarzom uprawnienia promotorów.
2. Zadaniem promotora jest przygotowanie komisarza do promocji ~~z klasy 2 na klasę 1~~ na wyższą klasę i praktyczne sprawdzenie:
 - 2.1. Kwalifikacji merytorycznych.
 - 2.2. Predyspozycji do pełnienia funkcji, które można pełnić z wyższą klasą, a zwłaszcza szefa komisarzy.
 - 2.3. Ocena postawy etycznej.
3. Nadanie komisarzowi uprawnień promotora komisarzy ~~z klasy 2 na 1~~ następuje po spełnieniu poniższych wymogów:
 - 3.1. Posiadanie aktualnych uprawnień komisarza klasy 1 oraz pełnienie funkcji szefa komisarzy na zawodów ogólnopolskich lub wyższych rangą w ciągu ostatnich 5 lat.
 - 3.2. Posiadanie aktualnej licencji PZJ w danej konkurencji.
 - 3.3. Złożenie wniosku przez zainteresowanego.
 - 3.4. Uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ.
4. Decyzje o uzyskaniu lub cofnięciu uprawnień promotora przekazywane są zainteresowanemu oraz do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista promotorów jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 34 KURSY I SEMINARIA KOMISARZY

1. Ukończenie sędziowskiego kursu podstawowego jest podstawą do uzyskania uprawnień komisarycznych.

- ~~2. Ukończenie kursu doszkalającego dla komisarzy jest warunkiem uzyskania uprawnień komisarza klasy 2, po spełnieniu warunków opisanych w Rozdz. III, Art. 32, pkt. 2.2.~~
3. Ukończenie seminarium licencyjnego dla komisarzy w danej konkurencji jest podstawą przedłużenia uprawnień komisarycznych.
- ~~4. Osoby posiadające aktualną licencję komisarza FEI w danej konkurencji nie muszą odnawiać krajowej licencji komisarza.~~
- ~~5.4.~~ Prowadzenie seminarium licencyjnego jest podstawą do przedłużenia licencji komisarycznej wykładowcy.
- ~~6. Od 2024 roku wszystkie osoby oficjalne będą objęte Systemem Oceny Kompetencji. Szczegóły w Załączniku III.~~

Artykuł 35 WYKŁADOWCY KURSÓW/SEMINARIÓW DLA KOMISARZY

1. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy kursów/seminariów dla komisarzy musi spełniać następujące kryteria:
 - 1.1. Wykazanie się aktywnością jako szef komisarzy na zawodach ogólnopolskich, obowiązkowo u różnych organizatorów, lub międzynarodowych w ciągu ostatnich 5 lat.
 - 1.2. Posiadanie aktualnej licencji komisarza w danej konkurencji.
 - 1.3. Przygotowanie konspektu prezentacji kursu podstawowego na podstawie obowiązującego programu lub prezentacji seminarium licencyjnego.
2. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów Kolegium Sędziów PZJ podejmuje decyzję o nadaniu uprawnień.
3. W przypadku braku aktywności komisarza przez ostatnie dwa lata KS PZJ może podjąć decyzję o usunięciu wykładowców z listy osób uprawnionych do prowadzenia kursów/seminariów. Ponowne wpisanie na listę może nastąpić na wniosek zainteresowanego po wznowieniu działalności i utrzymaniu jej przez kolejne 12 miesięcy.
4. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień przekazywane są zainteresowanemu i do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista wykładowców uprawnionych do prowadzenia zajęć na kursach podstawowych i seminariach licencyjnych jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 36 KOMISARZ GENERALNY PZJ

1. KS PZJ powołuje Komisarza Generalnego PZJ, który koordynuje funkcjonowanie komisarzy i ich działań we wszystkich konkurencjach.

2. Funkcję Komisarza Generalnego PZJ może pełnić osoba, która:
 - 2.1. Znajduje się na liście FEI z uprawnieniami Komisarza minimum Level 3 w co najmniej ~~dwóch~~ jednej konkurencji ~~ach~~ jeździeckich ~~ej~~.
 - 2.2. Posługuje się biegle językiem angielskim.
3. Do obowiązków Komisarza Generalnego PZJ należy:
 - 3.1. Współpraca ze strukturami komisarycznymi FEI.
 - 3.2. Koordynacja prac i oraz prowadzenie spraw w wszystkich konkurencjach ~~nieolimpijskich~~.
 - 3.3. Organizacja lub akceptacja szkoleń osób oficjalnych w zakresie obowiązków komisarzy.
 - 3.4. Opiniowanie dla Kolegium Sędziów PZJ kandydatów starających się o uczestnictwo w kursach promocyjnych dla komisarzy FEI.
 - 3.5. Weryfikacja listy komisarzy FEI w poszczególnych konkurencjach.
 - 3.6. Składania KS PZJ rocznych sprawozdań ze swojej działalności.

Artykuł 37 **SZEF KOMISARZY ZAWODÓW**

1. Szef Komisarzy zawodów powoływany jest na zawody zgodnie z tabelą obsad.
2. Obowiązkiem szefa komisarzy podczas zawodów, oprócz zadań przypisanych komisarzom, jest organizacja pracy zespołu komisarycznego.
3. Szef komisarzy na zawody rangi Mistrzostw Polski, Pucharu Polski i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, zatwierdzany jest przez Kolegium Sędziów PZJ w porozumieniu z organizatorem.
4. Szef komisarzy na zawodach podlega sędziemu głównemu i informuje go o wszelkich nieprawidłowościach.
5. Szef komisarzy jest dla organizatora główną osobą kontaktową w kwestii wszelkich spraw w zakresie działania komisarzy.
6. Szef komisarzy ma obowiązek, w terminie 4 dni od zakończenia zawodów, wysłać sprawozdanie komisarza do biura PZJ, ~~Komisarza Generalnego—PZJ~~ Kolegium Sędziów, na adresy podane w formularzu ~~oraz organizatora~~. Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować sankcjami, nakładanymi przez Kolegium Sędziów PZJ.
7. Szef komisarzy zobowiązany jest do niezwłocznego zgłoszenia przewodniczącemu komisji sędziowskiej każdego zdarzenia, które według jego oceny jest niezgodne z Przepisami i Regulaminami PZJ, w zakresie jego obszaru odpowiedzialności.
8. Szef komisarzy może wręczyć żółtą kartkę zawodnikowi, zgodnie z Przepisami Ogólnymi. Fakt ten musi zostać zgłoszony

przewodniczącemu komisji sędziowskiej zawodów oraz zostać ujęty w raporcie szefa komisarzy zawodów.

Wydarzenia opisane w pkt. 7 i 8 muszą zostać zawarte w sprawozdaniu szefa komisarzy.

9. Szef Komisarzy odnotowuje w raporcie ocenę pracy podległych mu Komisarzy.

Artykuł 38 KOMISARZ ZAWODÓW

1. Komisarz zawodów powoływany jest na zawody zgodnie z tabelą obsad.
2. Komisarz podlega szefowi komisarzy, i informuje go o wszelkich nieprawidłowościach.
3. Służby komisaryczne podlegają sędziemu głównemu zawodów.

Artykuł 39 WYPOSAŻENIE KOMISARZA

1. Komisarz musi posiadać dostęp do aktualnych przepisów i regulaminów oraz ich interpretacji w konkurencji, w której jest komisarzem.
2. Organizator musi wyposażyć Komisarzy w środki łączności bezprzewodowej do porozumiewania się między sobą oraz z innymi osobami oficjalnymi i służbami, obsługującymi zawody oraz inne wyposażenie niezbędne do pełnienia funkcji komisarza w danej konkurencji (np. rękawiczki, waga, mata do kontroli ochraniaczy, jeżeli wymagane).
3. Komisarz musi posiadać przy sobie niezbędne wyposażenie do pełnienia funkcji w tym miarę, pozwalającą na weryfikację długości bata, długość ostróg, wysokość przeszkód i innych elementów podlegających kontroli na mocy przepisów.

Artykuł 40 IDENTYFIKATOR KOMISARZA

Komisarze na zawodach jeździeckich powinni nosić, w widocznym miejscu, identyfikator Komisarza PZJ (wzór zawiera Załącznik nr III niniejszych Przepisów). Identyfikator komisarza nie może być noszony w okresie kary zawieszenia licencji osoby oficjalnej. Prawomocnie orzeczona kara dyskwalifikacji dożywotniej pociąga za sobą utratę prawa do noszenia identyfikatora komisarza.

ROZDZIAŁ IV GOSPODARZE TORU

Artykuł 41 ZASADY OGÓLNE

1. Niniejsze przepisy określają zasady funkcjonowania gospodarzy toru (GT) w zakresie zdobywania uprawnień i licencji oraz pracy na zawodach krajowych.
2. Ilekroć w niniejszych przepisach używa się sformułowania zawody krajowe, należy przez to rozumieć zawody regionalne lub ogólnopolskie, wymienione w kalendarzu zawodów WZJ lub PZJ.
3. Wszelkie wytyczne odnośnie osób oficjalnych na zawodach międzynarodowych określają przepisy Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI).

Artykuł 42 NADAWANIE UPRAWNIENÍ GOSPODARZA TORU

1. Uprawnienia gospodarza toru nadaje właściwa komisja konkurencji PZJ.
2. Nadanie uprawnień gospodarza toru następuje po spełnieniu warunków określonych dla każdej z klas danej konkurencji.
3. Warunkiem formalnym nadania klasy jest dostarczenie do właściwej komisji konkurencji PZJ dokumentacji potwierdzającej spełnienie niżej wymienionych warunków, w skład których wchodzi kserokopie:
 - 3.1. Potwierdzeń odbycia praktyk.
 - 3.2. Potwierdzeń udziału i ukończenia kursów, seminariów i zaliczonych egzaminów.

Artykuł 43 ZAWIESZANIE UPRAWNIENÍ GOSPODARZY TORU

1. W przypadku złożenia w biurze PZJ przez zawodników, sędziów lub organizatorów zawodów krajowych pisemnego wniosku dotyczącego rażących błędów w pracy gospodarza toru bądź niestosownego zachowania, właściwa komisja konkurencji PZJ, ma obowiązek szczegółowo przeanalizować przedstawione fakty i wydać opinię wraz ze wskazaniem dalszego trybu postępowania, łącznie z wnioskiem do Zarządu PZJ o czasowe zawieszenie ważności licencji lub pozbawienie uprawnień gospodarza toru.

Artykuł 44 WYNAGRODZENIE GOSPODARZY TORU

1. Wynagrodzenie gospodarza toru, za projekt i pracę wykonaną podczas zawodów krajowych, gospodarz toru ustala bezpośrednio z

organizatorem zawodów.

Artykuł 45 EWIDENCJA GOSPODARZY TORU

1. Biuro PZJ prowadzi ewidencję osób posiadających aktualną klasę i licencję gospodarza toru.
2. Osoby nie posiadające aktualnej licencji gospodarza toru nie mogą pełnić takiej funkcji na zawodach krajowych, pod rygorem utraty uprawnień przez GT.
3. Od 2024 roku wszystkie osoby oficjalne będą objęte Systemem Oceny Kompetencji. Szczegóły w Załączniku III.

Artykuł 46 GOSPODARZ TORU NA ZAWODACH

1. Gospodarz toru jest osobą oficjalną na zawodach, na których pełni swoją funkcję.
2. Gospodarz toru jest odpowiedzialny za zaprojektowanie i ustawienie toru przeszkód, zgodnie z propozycjami zawodów oraz z aktualnymi przepisami i regulaminem konkurencji.
3. Gospodarz toru może mieć do pomocy asystentów.
4. Gospodarz toru lub jego asystent musi być obecny na zawodach przez cały czas budowy parkurów i trwania konkursów.

Artykuł 47 KRAJOWY GOSPODARZ TORU

1. Krajowym gospodarzem toru może zostać osoba:
 - 1.1. Pełnoletnia;
 - 1.2. Posiadająca przynajmniej średnie wykształcenie.
 - 1.3. Posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.
 - 1.4. Korzystająca z pełni praw publicznych.
 - 1.5. Która pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu, przepisów i regulaminów PZJ.
 - 1.6. Która pisemnie wyrazi zgodę na poddanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej określonej przepisami PZJ
 - 1.7. Która zda egzamin promocyjny.
 - 1.8. Która spełnia wymogi opisane dla poszczególnych konkurencji.

Artykuł 48 PROMOTOR

1. Promotorem jest gospodarz toru znajdujący się na liście promotorów.
2. Promotorów powołuje i odwołuje właściwa komisja konkurencji PZJ.
3. Promotorem może być GT, posiadający uprawnienia międzynarodowe, który złoży wniosek do właściwej Komisji PZJ.
4. Lista promotorów publikowana jest na stronie PZJ.

5. Promotorzy uprawnieni są do prowadzenia wszelkich rodzajów szkoleń dla GT w konkurencji, w której posiadają uprawnienia.
6. Zadaniem promotora jest przygotowanie kandydata do awansu, praktyczne sprawdzenie jego kwalifikacji i wydanie opinii o kandydacie.
7. Promotorzy są zwolnieni z obowiązku odbywania seminarium licencyjnego dla GT.

Artykuł 49 SZKOLENIA GOSPODARZY TORU

1. Rodzaje szkoleń:
 - 1.1. Kurs podstawowy.
 - 1.2. Seminarium licencyjne.
 - 1.3. Seminarium doszkalające.
2. Szkolenia mogą organizować: PZJ, WZJ oraz właściwe komisje konkurencji PZJ. Wykładowcą musi być osoba posiadająca uprawnienia GT.
3. Nadzór nad szkoleniami oraz egzaminami [promocyjnymi](#) sprawuje właściwa komisja konkurencji PZJ.
4. Kierownika szkolenia wyznacza organizator, który odpowiada za:
 - 4.1. Organizację i rozliczenie szkolenia.
 - 4.2. Zakwaterowanie i wyżywienie uczestników kursu i wykładowców.
 - 4.3. Zebranie niezbędnych dokumentów.
 - 4.4. Dostarczenie do Biura PZJ protokołu ukończenia kursu oraz pozostałych dokumentów w terminie 7 dni od daty jego zakończenia.
5. [Weryfikacja wniosków promocyjnych oraz wyznaczenie składu komisji egzaminacyjnej należy do zakresu odpowiedzialności właściwej komisji konkurencji PZJ.](#)
6. Procedura zgłaszania szkoleń.
 - 6.1. Organizator zgłasza szkolenie do Biura PZJ na właściwym formularzu.
 - 6.2. Szkolenie zatwierdza właściwa Komisja PZJ.
 - 6.3. Informacja o zatwierdzonym kursie jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 50 UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZEZ PRZESZKODY

1. Gospodarz toru jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, ustawienie i nadzorowanie w trakcie konkursu toru przeszkód, zgodnie z

propozycjami zawodów oraz z aktualnymi przepisami i regulaminem konkurencji.

2. Pełnienie funkcji GT na zawodach jeździeckich zależy od klasy posiadanych uprawnień. Uprawnienia krajowego GT określają dwie klasy:

- klasa 2
- klasa 1

- 2.1. Krajowym GT klasy 2. W konkurencji skoki przez przeszkody może zostać osoba, która spełnia poniższe warunki:

- Posiada aktualne uprawnienia sędziowskie, przynajmniej 3. Klasy w skokach przez przeszkody.
- Ukończyła kurs podstawowy dla GT.
- Odbyla praktyki zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z promotorem, na co najmniej dziesięciu zawodach krajowych (otwartych i halowych), u co najmniej dwóch GT klasy 1 lub wyższej oraz jedną u swojego promotora lub pod jego nadzorem.

Dla osób, które posiadały lub posiadają minimum II klasę sportową w konkurencji skoki przez przeszkody lub posiadają uprawnienia minimum instruktora sportu PZJ, wymagane są praktyki na minimum trzech zawodach krajowych, z czego minimum jedna praktyka u swojego promotora lub pod jego nadzorem.

- Uzyskała pisemną pozytywną opinię swojego promotora
- Zdała egzamin promocyjny na GT klasy 2.

Warunki te muszą być udokumentowane wypełnioną kartą praktyk, protokołem potwierdzającym zdanie egzaminu i pisemnym oświadczeniem promotora, które dołączone są do wniosku kandydata o nadanie klasy 2., skierowanego do Komisji Skoków PZJ.

- 2.1.1. Gospodarz toru klasy 2. Może pełnić funkcje:

- GT na zawodach regionalnych,
- asystenta GT na zawodach każdej rangi.

- 2.2. Krajowym GT klasy 1 w konkurencji skoki przez przeszkody może zostać osoba, która spełnia następujące warunki:

- Posiada aktualne uprawnienia GT 2 klasy w skokach przez przeszkody.
- Posiada aktualne uprawnienia sędziowskie przynajmniej 3 klasy w skokach przez przeszkody.

- Odybrała praktyki zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z promotorem, na co najmniej dziesięciu zawodach rangi ogólnopolskiej lub wyższej, w tym minimum jedną u promotora lub pod jego nadzorem. Wymagana jest minimum dwukrotna praktyka na zawodach ZODiM.
- Uzyskała pisemną pozytywną opinię swojego promotora.
- Zdała egzamin promocyjny na GT klasy 1. po spełnieniu wszystkich powyższych wymagań i uzyskaniu pozytywnej opinii komisji konkurencji.

Warunki te muszą być udokumentowane wypełnioną kartą praktyk, protokołem potwierdzającym zdanie egzaminu promocyjnego i pisemnym oświadczeniem promotora, które dołączone są do wniosku kandydata o nadanie klasy 1., skierowanego do Komisji Skoków PZJ.

2.2.1. Gospodarz toru klasy 1. może pełnić funkcje:

- GT na zawodach krajowych każdej rangi,
- asystenta GT na zawodach każdej rangi.

2.3. Międzynarodowy GT.

Klasę międzynarodowego GT (CD FEI Level 2) może uzyskać osoba, której uprawnienia zostaną przyznane przez Międzynarodową Federację Jeździecką (FEI).

2.3.1. Warunkiem zgłoszenia krajowego GT klasy 1 na kurs międzynarodowego GT (CD FEI Level 2) jest spełnienie następujących warunków:

- Posiadanie licencji klasy 1 przynajmniej przez 3 ostatnie lata.
- Pełnienie funkcji GT na ZO co najmniej 18 razy.
- Pełnienie funkcji asystenta GT na CSI(O) co najmniej 6 razy.
- Uzyskanie pozytywnej pisemnej opinii o swojej pracy jako GT u co najmniej dwóch promotorów.

Warunki wymienione powyżej muszą być udokumentowane wydrukami lub linkami oficjalnych propozycji zawodów i pisemnym oświadczeniem promotora, dołączonym do wniosku kandydata o zgłoszenie na międzynarodowy kurs FEI, skierowanego do Komisji Skoków PZJ.

2.3.2. Warunkiem zgłoszenia krajowego GT klasy 1 na kurs międzynarodowego GT (CD FEI Level 1) jest spełnienie następujących warunków:

- Posiadanie licencji klasy 1 przynajmniej przez 3 ostatnie lata.

- Uzyskanie pozytywnej pisemnej opinii o swojej pracy jako GT u co najmniej dwóch promotorów.
- Spełnienie wszystkich pozostałych warunków, opisanych w przepisach FEI.

2.3.3. Kandydatów na wszystkie stopnie międzynarodowych GT opiniuje Komisja Skoków PZJ, a na kurs FEI zgłasza kandydata biuro PZJ.

3. Szkolenia.

3.1. Szkolenia mogą organizować: PZJ, WZJ. Nadzór nad szkoleniami oraz egzaminami sprawuje Komisja Skoków PZJ. Wykładowcą musi być osoba posiadająca status promotora.

3.2. Rodzaje szkoleń

- kurs podstawowy GT,
- kurs/egzamin promocyjny na GT klasy 1.
- seminarium licencyjne,
- seminarium doszkalające.

3.3. Kierownika szkolenia wyznacza organizator, który odpowiada za:

- organizację i rozliczenie szkolenia,
- zakwaterowanie i wyżywienie uczestników kursu i wykładowców,
- zebranie niezbędnych dokumentów,
- dostarczenie do Biura PZJ protokołu ukończenia kursu oraz pozostałych dokumentów w terminie 7 dni od daty jego zakończenia.

3.4. Procedura zgłaszania szkoleń.

Organizator zgłasza szkolenie do Biura PZJ na właściwym formularzu. Szkolenie zatwierdza Komisja Skoków PZJ. Informacja o zatwierdzonym kursie jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

4. Egzaminy.

4.1. Kurs podstawowy musi być zakończony egzaminem.

4.2. O uczestnictwo kandydata w egzaminie promocyjnym na GT klasy 2 i 1 wnioskuje jego promotor do Komisji Skoków PZJ.

4.3. Komisja egzaminacyjna egzaminu promocyjnego musi składać się z minimum dwóch GT z listy promotorów. Przewodniczącą komisji powołuje Komisja Skoków PZJ.

4.4. Wszystkie egzaminy muszą składać się z części teoretycznej i praktycznej.

4.4.1. Egzamin kończący kurs podstawowy musi zawierać poniższe zagadnienia:

- Rodzaje przeszkód.
- Budowa przeszkód oraz toru przeszkód na podstawie planu parkuru.
- Etapy pracy GT.
- Przepisy konkurencji skoki przez przeszkody.

4.4.2. Egzamin promocyjny na GT klasy 2. musi zawierać poniższe zagadnienia:

- Zakres egzaminu podstawowego w stopniu rozszerzonym.
- Projektowanie torów przeszkód z uwzględnieniem różnych aren i rodzajów konkursów.
- Budowa toru przeszkód.
- Nadzorowanie przebiegu konkursu.

Egzaminy promocyjne przeprowadzany jest w trakcie zawodów, lub w innych okolicznościach pozwalających zweryfikować umiejętności teoretyczne i praktyczne kandydata.

4.4.3. Egzamin/kurs promocyjny na GT klasy 1. trwa minimum 4 dni, odbywa się w trakcie kursu promocyjnego, podczas zawodów rangi ogólnopolskiej lub wyższej, i musi zawierać poniższe zagadnienia (komplementarne z sylabusem systemu edukacyjnego FEI obowiązującym do osiągnięcia uprawnień Level 1):

- światowe trendy konkurencji skoków
- wiedza teoretyczna niezbędna przy projektowaniu torów przeszkód
 - przepisy i regulaminy dot. konkurencji skoków
 - motoryka koni/kuców, biomechanika skoku, wzrok, behavior, czas reakcji
 - dystanse odbicia i lądowania, rodzaje przeszkód, dystanse między przeszkodami
- rola gospodarza toru,
- projektowanie toru przeszkód w skali (plan roboczy/plan oficjalny), z uwzględnieniem różnorodności aren oraz rodzajów podłoża, doświadczenia jeźdźców i koni, rodzajów konkursów (w tym konkursów specjalnych)

- dobór materiału przeszkodowego (przeszkody sponsorskie, dekoracje, przeszkoda wodna)
- praca na drogach (rozmieszczenie zgodnie z planem, pomiar kombinacji i linii, pomiar trasy)
- budowa toru przeszkód, obiór toru
- nadzorowanie budowy oraz przebiegu konkursu

4.5. W przypadku nie uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu promocyjnego przez kandydata, kolejne przystąpienie do egzaminu może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie 6 m-cy od daty poprzedniego egzaminu.

5. Licencje GT wszystkich klas nadaje Polski Związek Jeździecki poprzez uchwałę Komisji Skoków PZJ zgodnie z artykułem 7. Przepisów o osobach oficjalnych.

5.1. Warunki otrzymania uprawnień do licencji GT:

- ukończyć kurs dla 3 klasy sędziowskiej w skokach przez przeszkody,
- uczestnictwo w cyklu dwuletnim w seminarium licencyjnym dla GT.
- pełnienie następujących funkcji w okresie dwóch ostatnich lat:
 - gospodarz toru klasy 2. - pełnienie funkcji GT lub asystenta co najmniej trzy razy na ZR lub zawodach wyższej rangi.
 - gospodarz toru klasy 1. - pełnienie funkcji GT lub asystenta co najmniej pięć razy na zawodach krajowych lub wyższej rangi.

Jeżeli powyższe warunki nie zostały spełnione, to do otrzymania licencji GT konieczne jest powtórne zdanie egzaminu na odpowiednią klasę GT.

6. Promotorzy

6.1. Promotorem jest GT znajdujący się na liście promotorów. Promotorów powołuje i odwołuje Komisja Skoków PZJ. Lista promotorów jest publikowana na stronie PZJ.

6.2. Promotorem może być GT, posiadający uprawnienia międzynarodowe (minimum DD FEI Level 2) i który złoży wniosek, do Komisji Skoków PZJ, o umieszczenie go na liście promotorów.

6.3. Zadaniem promotora jest przygotowanie kandydata do zmiany klasy i praktyczne sprawdzenie kwalifikacji oraz wydanie opinii o postawie etycznej kandydata.

6.4. Promotorzy są uprawnieni do prowadzenia wszelkich rodzajów

szkoleń i egzaminów.

6.5. Promotorzy są zwolnieni z obowiązku zaliczania seminarium licencyjnego dla GT PZJ.

Artykuł 51 UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO

1. Gospodarz toru próby terenowej jest odpowiedzialny za:
 - 1.1. Układ, projekt, wymiary, przygotowanie i oznakowanie wszystkich odcinków próby terenowej.
 - 1.2. Układ, projekt i budowę toru próby skoków i musi upewnić się, że tor ten jest zgodny z aktualnymi przepisami i wytycznymi WKKW.
2. Kandydat na GT może pełnić samodzielnie funkcję GT próby terenowej na zawodach krajowych do klasy CNC1* pod warunkiem, że delegat techniczny pełniący funkcję na tych zawodach, posiada uprawnienia międzynarodowe.
3. Krajowym kandydatem na GT w konkurencji WKKW może zostać osoba spełniająca warunki opisane w Art. 47 oraz:
 - 3.1. Posiada przynajmniej brązową odznakę jeździecką lub uzyskała w swojej karierze jeździeckiej 1 klasę sportową w konkurencji WKKW.
 - 3.2. Zda z wynikiem pozytywnym egzamin kończący podstawowy kurs dla GT próby terenowej.
 - 3.3. Odbędzie co najmniej 6 praktyk nie krótszych niż trzydniowe, przy budowie trasy crossu (minimum 3 u różnych GT z uprawnieniami międzynarodowymi), w tym:
 - 3.3.1. Minimum 3 praktyki (co najmniej 3-dniowe) poza zawodami.
 - 3.3.2. Minimum 3 praktyki w trakcie zawodów.
 - 3.4. Uzyska pozytywną ocenę promotora.
4. Krajowym GT próby terenowej może zostać osoba, która:
 - 4.1. Posiada uprawnienia kandydata na GT.
 - 4.2. Pełniła minimum 2 razy funkcję asystenta GT próby terenowej na zawodach krajowych lub międzynarodowych u GT z uprawnieniami międzynarodowymi.
 - 4.3. Odbędzie minimum 4 praktyki (co najmniej 3-dniowe) przy budowie próby terenowej poza zawodami, w tym minimum 2 u GT posiadającego uprawnienia międzynarodowe.
 - 4.4. Samodzielnie zaprojektuje minimum 2 razy trasę krosu w konkursie CNC100, która zostanie pozytywnie zaopiniowana

przez promotora i zostanie zatwierdzona przez delegata technicznego
z uprawnieniami międzynarodowymi jako trasa krosu promocyjnego.

- 4.5. Ukończy seminarium licencyjne dla GT próby terenowej oraz zda egzamin promocyjny.
- 4.6. Uzyska pozytywną ocenę promotora.
5. Nadanie uprawnień i licencji kandydata na GT próby terenowej następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 3, po przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego kurs podstawowy dla GT próby terenowej, po udokumentowaniu pełnionych funkcji i praktyk oraz po przesłaniu opinii promotora.
6. Nadanie uprawnień i licencji GT próby terenowej następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 4, po przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego seminarium licencyjne dla GT próby terenowej, po udokumentowaniu pełnionych funkcji i praktyk oraz po przesłaniu pozytywnej opinii promotora.
7. W szczególnych przypadkach – osób mających doświadczenie jako jeździec w zawodach na poziomie minimum 3* lub jako szkoleniowiec WKKW a także na wniosek promotora, Komisja WKKW PZJ może zmniejszyć wymagania wskazane odpowiednio w punkcie 3 i 4.
8. Licencja GT próby terenowej oraz kandydata na GT próby terenowej jest nadawana przez Polski Związek Jeździecki, po wypełnieniu następujących warunków
 - 8.1. Złożenie wniosku o wydanie licencji w PZJ.
 - 8.2. Wniesienie opłaty za licencję GT próby terenowej, zgodnie z cennikiem PZJ.
 - 8.3. —Ukończenie seminarium licencyjnego zakończonego egzaminem.
9. Krajowy GT próby terenowej może się ubiegać o promocję międzynarodową, jeżeli posiada:
 - 9.1. aktualną licencję GT próby terenowej w konkurencji WKKW.
 - 9.2. Minimum 3 letnią regularną praktykę krajową.
 - 9.3. pozytywną opinię promotora.
10. Wniosek o promocję na GT próby terenowej FEI musi być przesłany do Biura PZJ. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs FEI jest pozytywna opinia Komisji WKKW oraz promotora .

W szczególnych przypadkach - dla osób mających doświadczenie jako jeździec w zawodach na poziomie minimum 3* lub jako szkoleniowiec

WKKW a także na wniosek promotora Komisja WKKW PZJ może zmniejszyć wymagania wskazane w pkt. 9.2.

11. GT próby terenowej w konkurencji WKKW, posiadający uprawnienia FEI, może otrzymać licencję, po złożeniu w PZJ wniosku o wydanie licencji i wniesieniu opłaty za licencję GT, zgodnie z cennikiem PZJ, bez obowiązku odbycia seminarium licencyjnego.
12. Kursy dla GT.
 - 12.1. Rodzaje szkoleń:
 - 12.1.1. Podstawowe - dające uprawnienia kandydata na GT,
 - 12.1.2. Seminarium licencyjne - odświeżające zakres wiedzy lub dające uprawnienia GT,
 - 12.2. Nadzór nad kursami/seminariami sprawuje Biuro PZJ i Komisja WKKW PZJ.
 - 12.3. Komisję egzaminacyjną mogą stanowić wykładowcy kursu/seminarium. Komisja egzaminacyjna musi składać się z minimum 2 osób, w tym 1 musi posiadać uprawnienia międzynarodowe.
 - 12.4. Wykładowcą na kursie/ seminarium GT może być tylko GT z uprawnieniami międzynarodowymi.
 - 12.5. Kandydaci na kurs podstawowy mogą przystąpić do zajęć pod warunkiem złożenia u kierownika kursu wypełnionej deklaracji. Pozostałe niezbędne dokumenty osobowe muszą być dostarczone, do wglądu, organizatorowi kursu, przed jego rozpoczęciem. Niedostarczenie dokumentów w terminie może spowodować skreślenie kandydata z listy uczestników kursu.
13. Kursy mogą być organizowane oddzielnie lub razem dla delegatów technicznych i GT.

Artykuł 52 UPRAWNIENIA I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA

1. Gospodarz Toru jest odpowiedzialny za:
 - 1.1. Ustawienie i wymierzenie czworoboku do Konkursu A.
 - 1.2. Ustawienie, wymierzenie i oznakowanie trasy oraz budowę przeszkód w Konkursie B.
 - 1.3. Zaprojektowanie, zbudowanie, wymierzenie toru w Konkursie C.
2. GT musi upewnić się, że warunki techniczne we wszystkich próbach są zgodne z aktualnymi przepisami i wytycznymi konkurencji powożenia.
3. Kandydat GT może pełnić funkcje asystenta GT na zawodach krajowych.

Kandydat GT może być gospodarzem toru na Zawodach Regionalnych w zakresie:

3.1. Budowania czworoboku.

3.2. Konkursu kombinowanego.

3.3. Konkursu zręczności.

4. Krajowym kandydatem GT może zostać osoba spełniająca warunki opisane w Art. 47 oraz która:

4.1. Ukończy kurs podstawowy posiadając 3 klasę sędziowską z aktualną licencją w konkurencji powożenia.

4.2. Zda z wynikiem pozytywnym egzamin kończący kurs podstawowy dla GT.

5. Krajowym GT może zostać osoba spełniająca następujące warunki:

5.1. Posiadająca, uprawnienia kandydata GT.

5.2. Ukończyła praktykę na co najmniej sześciu zawodach krajowych lub międzynarodowych u co najmniej dwóch GT z listy krajowej lub FEI oraz jedną u swojego promotora lub pod jego nadzorem.

5.3. Ukończyła seminarium licencyjne dla GT.

~~5.3.5.4.~~ Uzyskała pozytywną opinię swojego promotora.

~~5.4.5.5.~~ Zdała egzamin praktyczny u GT z listy FEI, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji powożenia.

6. Nadanie uprawnień kandydata GT następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 4 oraz przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego kurs podstawowy GT.

7. Nadanie uprawnień GT następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 5 oraz przesłaniu do Biura PZJ potwierdzenia odbycia praktyk i zdania praktycznego egzaminu u GT z listy FEI.

8. Licencja GT oraz kandydata GT jest nadawana przez Polski Związek Jeździecki po spełnieniu następujących warunków:

8.1. Ukończenie kursu podstawowego/seminarium licencyjnego.

8.2. Złożenie wniosku o nadanie licencji osób oficjalnych w PZJ.

8.3. Wniesienie opłaty za licencję zgodnie z cennikiem PZJ.

9. Krajowy GT może się ubiegać o promocję międzynarodową jeżeli posiada:

9.1. Aktualną licencję GT w konkurencji powożenia.

9.2. Minimum 5-letnią, regularną praktykę krajową.

Wymóg ten może być złagodzony na warunkach określonych w przepisach FEI.

9.3. Pozytywną opinię GT z uprawnieniami międzynarodowymi.

9.4. Spełnia pozostałe wymogi określone w przepisach FEI.

10. Wniosek o promocję na GT FEI musi być przesłany do Biura PZJ. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs FEI jest spełnienie wyżej wymienionych warunków oraz pozytywna opinia Komisji Powołenia i Kolegium Sędziów.
11. Kursy dla GT.
 - 11.1. Rodzaje szkoleń:
 - 11.1.1. Podstawowe - dające uprawnienia kandydata na GT.
 - 11.1.2. Seminarium licencyjne - odświeżające zakres wiedzy.
 - 11.1.3. Seminarium szkolące - poszerzające zakres wiedzy.
 - 11.2. Ukończenie kursu podstawowego/seminarium licencyjnego jest jednym z warunków uzyskania licencji GT.
 - 11.3. Nadzór nad kursami/seminariami sprawuje Biuro PZJ i Komisja Powołenia PZJ.
 - 11.4. Komisję egzaminacyjną stanowią wykładowcy kursu/seminarium. Komisja egzaminacyjna musi składać się z minimum 2 osób, w tym 1 GT z listy FEI.
 - 11.5. Egzaminatorem/wykładowcą na kursie/seminarium GT może być tylko GT figurujący na aktualnej liście FEI.
 - 11.6. Kierownika kursu/seminarium wyznacza organizator a zatwierdza Komisja Powołenia PZJ. Wykładowców i egzaminatorów zatwierdza Komisja Powołenia PZJ.
 - 11.7. Kierownik kursu/seminarium odpowiada za:
 - 11.7.1. Organizację zakwaterowania i wyżywienia uczestników kursu, wykładowców i egzaminatorów.
 - 11.7.2. Zebranie niezbędnych dokumentów i zdjęć (zdjęcia w formie elektronicznej).
 - 11.7.3. Zorganizowanie obowiązkowego egzaminu (pisemnego i praktycznego).
 - 11.7.4. Dostarczenie do Biura PZJ protokołu ukończenia kursu w terminie 7 dni od daty jego zakończenia.
 - 11.8. Kandydaci na kurs podstawowy mogą przystąpić do zajęć pod warunkiem złożenia u kierownika kursu wypełnionej deklaracji. Pozostałe niezbędne dokumenty osobowe muszą być dostarczone, do wglądu, organizatorowi kursu, przed jego rozpoczęciem. Niedostarczenie dokumentów w terminie może spowodować skreślenie kandydata z listy uczestników kursu.
12. Kursy dla delegatów technicznych i GT mogą być organizowane oddzielnie lub razem.
13. Procedura zgłaszania kursów/seminariów:

- 13.1. Organizator zgłasza kurs/seminarium do Biura PZJ na właściwym formularzu, wraz z programem.
- 13.2. Kurs zatwierdza Komisja Powożenia PZJ.
- 13.3. Komisja Powożenia PZJ może nie wyrazić zgody na zorganizowanie kursu/seminarium.
- 13.4. Informacja o zatwierdzonym kursie/seminarium jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

ROZDZIAŁ V DELEGACI TECHNICZNI (NIE DOTYCZY KONKURENCJI UJEŹDŻENIE, SKOKI PRZESZKODY, WOLTYŻERKA)

Artykuł 53 ZASADY OGÓLNE

1. Niniejsze przepisy określają zasady funkcjonowania delegata technicznego (DT) w zakresie zdobywania uprawnień i licencji oraz pracy na zawodach krajowych.
2. Ilekroć w niniejszych przepisach używa się sformułowania zawody krajowe, należy przez to rozumieć zawody regionalne lub ogólnopolskie wymienione w kalendarzu zawodów WZJ lub PZJ.
3. Wszelkie wytyczne odnośnie osób oficjalnych na zawodach międzynarodowych określają przepisy Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI).
4. Uprawnienia delegata technicznego nadaje właściwa komisja konkurencji PZJ.
5. Nadanie uprawnień gospodarza toru następuje po spełnieniu warunków określonych dla każdej z klas danej konkurencji.

Artykuł 54 WYNAGRODZENIE DELEGATÓW TECHNICZNYCH

Ekwiwalent przysługujący za każdy dzień faktycznej i niezbędnej obecności delegata technicznego na zawodach, określony został Art. 6 pkt 7 niniejszych Przepisów.

Artykuł 55 EWIDENCJA DELEGATÓW TECHNICZNYCH

1. Biuro PZJ prowadzi ewidencję osób posiadających aktualną klasę i licencję delegata technicznego.
2. Osoby nie posiadające aktualnej licencji delegata technicznego nie mogą pełnić takiej funkcji na zawodach krajowych, pod rygorem

unieważnienia wyników tych zawodów.

Artykuł 56 DELEGAT TECHNICZNY NA ZAWODACH

1. Delegat techniczny jest osobą oficjalną na zawodach, na których pełni swoją funkcję.
2. Delegat techniczny jest odpowiedzialny za sprawdzenie zgodności przeprowadzania zawodów z przepisami jeździeckimi oraz propozycjami zawodów.
3. Delegat techniczny może mieć do pomocy asystenta.
4. Delegat techniczny i jego asystent nie mogą startować jako zawodnicy w zawodach, na których pełnią oficjalnie swoje funkcje.

Artykuł 57 KRAJOWY DELEGAT TECHNICZNY

1. Krajowym delegatem technicznym może zostać osoba:
 - 1.1. Pełnoletnia;
 - 1.2. Posiadająca przynajmniej średnie wykształcenie.
 - 1.3. Posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.
 - 1.4. Korzystająca z pełni praw publicznych.
 - 1.5. Która pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu, przepisów i regulaminów PZJ.
 - 1.6. Która pisemnie wyrazi zgodę na poddanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej określonej przepisami PZJ.
 - 1.7. Która zda egzamin.
 - 1.8. Która spełnia wymogi, określone przepisami dla danej konkurencji.

Artykuł 58 PROMOTOR

1. Promotorem jest delegat techniczny znajdujący się na liście promotorów, prowadzonej przez KS PZJ.
2. Promotorów powołuje i odwołuje właściwa komisja konkurencji PZJ.
3. Lista promotorów publikowana jest na stronie PZJ.

Artykuł 59 SZKOLENIA DELEGATÓW TECHNICZNYCH

1. Rodzaje szkoleń:
 - 1.1. Kurs podstawowy.
 - 1.2. Seminarium licencyjne.
 - 1.3. Seminarium doszkalające.
2. Szkolenia mogą organizować: PZJ, WZJ oraz właściwe komisje konkurencji PZJ.
3. Nadzór nad szkoleniami oraz egzaminami [promocyjnymi](#) sprawuje właściwa komisja konkurencji PZJ.

4. Weryfikacja wniosków promocyjnych oraz wyznaczenie składu komisji egzaminacyjnej należy do zakresu odpowiedzialności właściwej komisji konkurencji PZJ.

**Artykuł 60 DELEGAT TECHNICZNY W KONKURENCJI
WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO**

1. Delegat techniczny zatwierdza:
 - 1.1. Warunki techniczne i przygotowania administracyjne do zawodów.
 - 1.2. Badania i przeglądy koni.
 - 1.3. Rozlokowanie koni i zawodników.
2. Delegat techniczny:
 - 2.1. Dokonuje przeglądu i zatwierdza trasy, place treningowe i rozprężalnie do wszystkich trzech prób łącznie z rodzajem i wymiarami przeszkód, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania ich do poziomu zawodów.
 - 2.2. Zobowiązany jest szczególnie do zmierzenia wszystkich tras w próbach, w celu sprawdzenia czy mają wymaganą długość.
 - 2.3. Musi mieć możliwość obejrzenia ich odpowiednio wcześniej, by była możliwość wniesienia ewentualnych poprawek.
 - 2.4. Może żądać do dyspozycji jednego lub kilku koni dla wypróbowania tras, torów przeszkód lub każdej z przeszkód.
 - 2.5. Nadzoruje zebranie techniczne i kieruje całym personelem technicznym.
 - 2.6. Bada ewentualne wątpliwości dotyczące poprawności obliczenia wyników i nałożonych punktów karnych.
 - 2.7. Składa raport i doradza komisji sędziowskiej w sprawach podlegających jej decyzji.
 - 2.8. Ma prawo żądać spełnienia określanych przez siebie warunków aż do momentu, gdy poinformuje komisję sędziowską, że te określone wszystkie warunki zostaną spełnione.
 - 2.9. Następnie zajmuje się nadzorem nad warunkami technicznymi i administracyjnymi zawodów oraz asystuje i doradza komisji sędziowskiej, komisji weterynaryjnej i komitetowi organizacyjnemu.
 - 2.10. DT ma prawo do udzielenia ostrzeżenia albo do zatrzymania zawodnika na krosie za niebezpieczną jazdę, jazdę na wyczerpanym koniu, stawianie nadmiernych wymagań zmęczonemu koniowi, jazdę na koniu ewidentnie kulawym,

nadmierne użycie bata i/lub ostróg lub jazdę w sposób niebezpieczny.

- 2.11. DT zawodów ma obowiązek dopilnowania obecności, pracy i czynności osób funkcyjnych.
- 2.12. DT zawodów ma obowiązek podać w sprawozdaniu informacje o stanie sprawdzonej dokumentacji, należy wymienić zauważone braki i ewentualnie nałożone kary.
3. DT sporządza po zawodach:
 - 3.1. Raport z uwagami dotyczącymi organizacji zawodów.
 - 3.2. Raport o ewentualnych uchybieniach po sprawdzeniu dokumentów/sprzętu.Raport musi być sporządzony na oficjalnym druku PZJ.
4. Kandydat na DT może pełnić funkcję Asystenta DT i nie może pełnić samodzielnie funkcji na żadnych krajowych zawodach WKKW.
5. Krajowym kandydatem na DT może zostać osoba, która spełnia warunki zawarte w Art. 57 oraz:
 - 5.1. Posiada przynajmniej brązową odznakę jeździecką lub uzyskaną w swojej karierze jeździeckiej 1 klasę sportową w konkurencji WKKW,
 - 5.2. posiadająca uprawnienia sędziowskie minimum 3 klasy i aktualną licencję sędziego w konkurencji WKKW,
 - 5.3. Zda, z wynikiem pozytywnym, egzamin kończący podstawowy kurs DT.
 - 5.4. Odbędzie minimum 4 praktyki na zawodach, w tym co najmniej 2 u DT z uprawnieniami międzynarodowymi.
 - 5.5. Uzyska pozytywną ocenę promotora.
6. Krajowym DT może zostać osoba, która:
 - 6.1. Posiada uprawnienia kandydata na DT.
 - 6.2. Pełniła minimum 6 razy funkcję asystenta DT z pozytywną opinią na zawodach krajowych lub międzynarodowych, w tym minimum 3 razy u DT z uprawnieniami międzynarodowymi.
 - 6.3. Ukończy seminarium licencyjne wraz z egzaminem promocyjnym dla DT.
 - 6.4. Posiada pozytywną opinię promotora.
7. Nadanie uprawnień i licencji kandydata na DT następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 5, po przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego kurs podstawowy dla DT.

8. Nadanie uprawnień i licencji DT następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 6, po przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego seminarium licencyjne dla DT, po udokumentowaniu pełnionych funkcji i praktyk oraz po przesłaniu opinii promotora.
9. W szczególnych przypadkach - dla osób mających doświadczenie jako jeździec w zawodach na poziomie minimum 3* lub jako szkoleniowiec WKKW a także na wniosek promotora Komisja WKKW PZJ może zmniejszyć wymagania wskazane odpowiednio w punkcie 5 i 6.
10. Warunkiem pełnienia funkcji DT lub asystenta DT, na zawodach krajowych, jest posiadanie aktualnej licencji.
11. Licencja ważna jest przez okres dwóch lat licząc od dnia jej uzyskania do 31 grudnia roku następnego.
12. Koszt licencji ustalony jest przez Zarząd PZJ i publikowany na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
13. Licencja DT oraz kandydata na DT jest nadawana przez Polski Związek Jeździecki po spełnieniu następujących warunków:
 - 13.1. Złożenie wniosku o wydanie licencji w PZJ.
 - 13.2. Wniesienie opłaty za licencję DT zgodnie z cennikiem PZJ lub opłacenie licencji sędziego lub GT
 - 13.3. Ukończenie seminarium licencyjnego dla DT zakończonego egzaminem.
14. Jeżeli nie jest spełniony warunek opisany w punkcie 13.3 dla DT, może on dostać licencję tylko jako asystent DT. Uzyskanie licencji jako DT jest możliwe po odbyciu jednorazowej praktyki u DT z uprawnieniami międzynarodowymi, poświadczone w formie pisemnej. Uzyskanie licencji w tym trybie jest możliwe za zgodą Komisji WKKW przy pozytywnej opinii promotora.
15. Krajowy DT może się ubiegać o promocję międzynarodową jeżeli posiada:
 - 15.1. Aktualną licencję DT w konkurencji WKKW.
 - 15.2. Minimum trzyletnią regularną praktykę krajową.
 - 15.3. Posiada pozytywną opinię promotora.
16. Wniosek o promocję na DT FEI musi być przesłany do Biura PZJ. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs FEI jest pozytywna opinia Komisji WKKW oraz Kolegium Sędziów.

W szczególnych przypadkach - dla osób mających doświadczenie jako jeździec w zawodach na poziomie minimum 3* lub jako szkoleniowiec WKKW a także na wniosek promotora Komisja WKKW PZJ może

zmniejszyć wymagania wskazane w pkt. 15.2.

17. DT w konkurencji WKKW, znajdujący się na aktualnej liście FEI, może wystąpić o przyznane licencji krajowej, po złożeniu w PZJ wniosku o wydanie licencji i wniesieniu opłaty za licencję DT, zgodnie z cennikiem PZJ, bez obowiązku odbycia seminarium licencyjnego.

18. Kursy dla DT.

18.1. Rodzaje kursów:

18.1.1. Podstawowe - dające uprawnienia kandydata na DT.

18.1.2. Seminarium licencyjne - odświeżające zakres wiedzy.

18.1.3. Seminarium szkolące - poszerzające zakres wiedzy.

18.2. Nadzór nad kursami/seminariami sprawuje Biuro PZJ i Komisja WKKW PZJ.

18.3. Komisję egzaminacyjną mogą stanowić wykładowcy kursu/seminarium. Komisja egzaminacyjna powinna się składać z minimum 2 osób w tym 1 musi posiadać uprawnienia międzynarodowe.

18.4. Egzaminatorem/wykładowcą na kursie/seminarium DT mogą być tylko DT z uprawnieniami międzynarodowymi.

18.5. Kierownika kursu/seminarium wyznacza organizator a zatwierdza Komisja WKKW PZJ. Wykładowców i egzaminatorów zatwierdza Komisja WKKW PZJ.

18.6. Kierownik kursu/seminarium odpowiada za:

18.6.1. Organizację zakwaterowania i wyżywienia uczestników kursu, wykładowców i egzaminatorów.

18.6.2. Zebranie niezbędnych dokumentów i zdjęć (zdjęcia w formie elektronicznej).

18.6.3. Zorganizowanie obowiązkowego egzaminu (pisemnego i praktycznego).

18.6.4. Dostarczenie do Biura PZJ protokołu ukończenia kursu w terminie 7 dni od daty jego zakończenia.

18.7. Kandydaci na kurs podstawowy mogą przystąpić do zajęć pod warunkiem złożenia u kierownika kursu wypełnionej deklaracji. Pozostałe niezbędne dokumenty osobowe muszą być dostarczone, do wglądu organizatorowi kursu, przed jego rozpoczęciem. Niedostarczenie dokumentów w terminie może spowodować skreślenie kandydata z listy uczestników kursu.

19. Kursy są mogą być organizowane oddzielnie lub razem dla DT i GT.

20. Procedura zgłaszania kursów/seminariów:

20.1. Organizator zgłasza kurs/seminarium do Biura PZJ na właściwym

- formularzu, wraz z programem.
- 20.2. Kurs zatwierdza Komisja WKKW PZJ.
- 20.3. Komisja WKKW PZJ może nie wyrazić zgody na zorganizowanie kursu/seminarium.
- 20.4. Informacja o zatwierdzonym kursie/seminarium jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

Artykuł 61 DELEGAT TECHNICZNY W KONKURENCJI POWOŻENIA

1. Delegat techniczny zatwierdza:
 - 1.1. Warunki techniczne i przygotowania administracyjne do zawodów.
 - 1.2. Miejsca na badania i przeglądy koni.
 - 1.3. Rozłokowanie koni i ludzi.
2. Delegat techniczny:
 - 2.1. Dokonuje przeglądu i zatwierdza trasy, place treningowe i rozprężalnie do wszystkich trzech prób łącznie z rodzajem i wymiarami przeszkód, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania ich do poziomu zawodów.
 - 2.2. Zobowiązany jest szczególnie do zmierzenia wszystkich tras w próbach w celu sprawdzenia czy mają wymaganą długość (organizator zobowiązany jest zapewnić stosowny środek transportu).
 - 2.3. Musi mieć możliwość obejrzenia ich odpowiednio wcześniej, by była możliwość wniesienia ewentualnych poprawek.
 - 2.4. Prowadzi zebranie techniczne i kieruje całym personelem technicznym.
 - 2.5. Przekazuje wytyczne gospodarzowi toru dotyczące zmian trasy lub przeszkód, które uważa za konieczne.
 - 2.6. Weryfikuje ewentualne wątpliwości dotyczące poprawności obliczenia wyników.
 - 2.7. Zdaje raport przewodniczącemu komisji sędziowskiej o gotowości stosownego toru do rozpoczęcia konkursu.
 - 2.8. Zajmuje się nadzorem nad warunkami technicznymi i administracyjnymi zawodów oraz asystuje i doradza komisji sędziowskiej, komisji weterynaryjnej i komitetowi organizacyjnemu.
 - 2.9. Nadmierne zmuszanie do wysiłku wyczerpanych koni, nadmierne użycie bata, zbyt ostre, źle dopasowane lub złamane czy uszkodzone kieżno, uszkodzony pojazd, który może spowodować zranienie konia, lub każde inne działanie, które w opinii DT jest

oczywistym

i niewątpliwym aktem brutalności powinno zostać przez niego jak najszybciej zgłoszone przewodniczącemu komisji sędziowskiej. DT winien zatrzymać zawodnika do przybycia członka komisji sędziowskiej, który podejmie decyzję. Czas jest zatrzymywany.

2.10. DT zawodów dokonuje odprawy i instruuje sędziów przeszkodowych, obserwatorów, sędziów pomiaru czasu, sędziów na startach i metach oraz dopilnowuje ich obecności na wyznaczonych stanowiskach.

2.11. DT sporządza po zawodach raport z uwagami dotyczącymi organizacji zawodów. Raport musi być sporządzony na oficjalnym druku PZJ. ~~(kopie raportu przekazuje organizatorowi zawodów i Komisji Powożenia).~~

3. Kandydat na DT może pełnić funkcje asystenta DT na wszystkich zawodach krajowych oraz może samodzielnie pełnić funkcję DT na zawodach krajowych w klasie N.

4. Krajowym kandydatem na DT Polskiego Związku Jeździeckiego może zostać osoba, która ukończy kurs podstawowy, spełniając warunki zawarte w Art. 57 oraz która spełnia jeden z warunków:

4.1. Posiada uprawnienia gospodarza toru i minimum 3 klasę sędziowską z aktualną licencją w konkurencji powożenia.

4.2. Posiada w karierze klasę Mistrzowską w powożeniu i minimum 3 klasę sędziowską z aktualną licencją w konkurencji powożenia.

4.3. Posiada minimum 2 klasę sędziowską z aktualną licencją w konkurencji powożenia.

4.4. Zda z wynikiem pozytywnym egzamin kończący podstawowy kurs dla DT.

5. Krajowym DT Polskiego Związku Jeździeckiego może zostać osoba spełniająca następujące warunki:

5.1. Posiadająca od co najmniej dwóch lat uprawnienia kandydata na DT (licząc od dnia zatwierdzenia przez PZJ protokołu z egzaminu końcowego kursu podstawowego).

5.2. Która udokumentuje pełnienie minimum 4 razy funkcji asystenta DT na zawodach krajowych lub CAI (w tym minimum 1 raz u DT będącego na liście FEI).

5.3. Zda z wynikiem pozytywnym egzamin na krajowego DT, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji powożenia.

5.4. Która ukończy seminarium - licencyjne dla DT.

6. Nadanie uprawnień kandydata DT następuje po spełnieniu warunków określonych punkcie 4 oraz po przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego kurs podstawowy dla DT.
 7. Nadanie uprawnień DT następuje po spełnieniu warunków określonych w punkcie 5 i przesłaniu do Biura PZJ protokołu z egzaminu kończącego seminarium licencyjne dla DT.
 8. Warunkiem pełnienia funkcji asystenta DT lub DT na zawodach krajowych jest posiadanie aktualnej licencji PZJ.
 9. Koszt licencji ustalony jest przez Zarząd PZJ i publikowany na oficjalnej stronie internetowej PZJ.
 10. Licencja ważna jest przez okres dwóch lat od momentu jej uzyskania.
 11. Licencja DT oraz kandydata na DT jest nadawana przez Polski Związek Jeździecki.
 12. Warunki otrzymania licencji:
 - 12.1. Ukończenie kursu podstawowego/seminarium licencyjnego.
 - 12.2. Złożenie wniosku o nadanie licencji osób oficjalnych w PZJ.
 - 12.3. Wniesienie opłaty za licencję zgodnie z cennikiem PZJ lub opłacenie licencji sędziego lub GT.
 13. Jeżeli DT nie odnowi licencji po minięciu okresu jej ważności nie traci uprawnień DT ale nie może pełnić funkcji DT na żadnych zawodach aż do momentu odnowienia licencji.
 14. Krajowy DT może się ubiegać o promocję międzynarodową jeżeli posiada:
 - 14.1. Aktualną licencję DT w konkurencji powożenia.
 - 14.2. Minimum 3 letnią regularną praktykę krajową - wymóg ten może być złagodzony na warunkach określonych w przepisach FEI.
 - 14.3. Pozytywną opinię DT z uprawnieniami międzynarodowymi.
 - 14.4. Spełnia pozostałe wymogi określone w przepisach FEI
- Wniosek o promocję na DT FEI musi być przesłany do Biura PZJ. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs FEI jest spełnienie wyżej wymienionych wymogów oraz pozytywna opinia Komisji Powożenia i Kolegium Sędziów.
15. Kursy dla DT.
 - 15.1. Rodzaje kursów:
 - 15.1.1. Podstawowy - dający uprawnienia.
 - 15.1.2. Licencyjny - odświeżający zakres wiedzy.
 - 15.1.3. Doszkalający - poszerzający zakres wiedzy.
 - 15.2. Nadzór nad kursami sprawuje Biuro PZJ i Komisja Powożenia PZJ.
 - 15.3. Komisję egzaminacyjną stanowi wykładowca/wykładowcy kursu.

- 15.4. Egzaminatorem/wykładowcą na kursie dla DT mogą być tylko DT figurujący na aktualnej liście osób uprawnionych do prowadzenia kursów PZJ.
- 15.5. Kierownika kursu wyznacza organizator, a zatwierdza Komisja Powożenia PZJ. Wykładowców i egzaminatorów zatwierdza Komisja Powożenia PZJ.
- 15.6. Kierownik kursu odpowiada za:
 - 15.6.1. Organizację zakwaterowania i wyżywienia uczestników kursu, wykładowców i egzaminatorów.
 - 15.6.2. Zebranie niezbędnych dokumentów.
 - 15.6.3. Dostarczenie do Biura PZJ protokołu ukończenia kursu w terminie 7 dni od daty jego zakończenia.
- 15.7. Kandydaci na kurs podstawowy mogą przystąpić do zajęć pod warunkiem złożenia u kierownika kursu wypełnionej deklaracji. Pozostałe niezbędne dokumenty osobowe muszą być dostarczone, do wglądu organizatorowi kursu, przed jego rozpoczęciem. Niedostarczenie dokumentów w terminie może spowodować skreślenie kandydata z listy uczestników kursu
16. Kursy dla DT i GT mogą być organizowane oddzielnie lub razem.
17. Procedura zgłaszania kursów:
 - 17.1. Organizator zgłasza kurs do Biura PZJ na właściwym formularzu.
 - 17.2. Kurs/seminarium zatwierdza Komisja Powożenia PZJ.
 - 17.3. Komisja Powożenia PZJ może nie wyrazić zgody na zorganizowanie kursu/seminarium.
 - 17.4. Informacja o zatwierdzonym kursie/seminarium jest publikowana na oficjalnej stronie internetowej PZJ.

ROZDZIAŁ VI LEKARZE WETERYNARII

Artykuł 62 ZASADY OGÓLNE

1. Niniejsze przepisy określają zasady funkcjonowania lekarzy weterynarii w zakresie zdobywania uprawnień i licencji oraz pracy na zawodach kalendarza PZJ.
 - 1.1. Biuro Związku realizuje zasady zdobywania uprawnień w zakresie prowadzenia dokumentacji i przyjmowania wniosków o nadanie licencji lekarza weterynarii PZJ wraz z załącznikami:
 - 1.1.1. Poświadczenie ukończenia kursu licencyjnego.

1.1.2. Poświadczenie wniesienia opłaty na rzecz PZJ.

- 1.2. Komisja Weterynaryjna realizuje zasady zdobywania i przedłużenia uprawnień w zakresie organizacji kursów licencyjnych oraz opiniowania kwalifikacji kandydatów na lekarzy weterynarii PZJ.
2. Wszelkie wytyczne odnośnie osób oficjalnych na zawodach międzynarodowych określają przepisy Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI).

Artykuł 63 ZASADY ZDOBYWANIA UPRAWNIENÍ LEKARZA WETERYNARII PZJ

1. Lekarz weterynarii ubiegający się o otrzymanie licencji lekarza weterynarii PZJ musi spełnić następujące warunki:
 - 1.1. Posiadać dyplom lekarza weterynarii i prawo wykonywania zawodu.
 - 1.2. Przedstawić aktualne zaświadczenie o prowadzeniu, od co najmniej trzech lat, własnej praktyki weterynaryjnej w zakresie leczenia koni lub o zatrudnieniu jako lekarz weterynarii w zakładzie leczniczym zajmującym się leczeniem koni.
 - 1.3. Postępować zgodnie z zasadami etyki weterynaryjnej.
 - 1.4. Ukończyć kurs licencyjny dla lekarzy weterynarii PZJ organizowany przez Komisję Weterynaryjną PZJ, PZJ lub WZJ, Wykładowcami tego kursu są wyznaczeni przez Komisję Weterynaryjną PZJ lekarze weterynarii posiadający licencję PZJ.
 - 1.5. Odbyć praktykę na zawodach ogólnopolskich pod nadzorem delegata weterynaryjnego/lekarza weterynarii zawodów, minimum w trzech konkurencjach jeździeckich. Listę promotorów ustala Komisja Weterynaryjna PZJ.
 - 1.6. Zdać egzamin końcowy. Promotor wnioskuje do Komisji Weterynaryjnej o skierowanie uczestnika praktyk na Egzamin Końcowy. Egzamin przeprowadza minimum dwuosobowy zespół wyznaczony przez Komisję Weterynaryjną z osób mających uprawnienia Wykładowcy. Egzamin ma miejsce podczas zawodów organizowanych zgodnie z przepisami PZJ.
 - 1.7. Złożyć wniosek o przyznanie licencji.
 - 1.8. Wnieść opłatę zgodnie z cennikiem PZJ.
2. Licencja wydawana jest na dwa lata kalendarzowe (okres ważności licencji, do której prawo nabyto po ukończeniu kursu organizowanego w IV kwartale roku, liczony jest od 1 stycznia roku następnego).

3. Lekarz weterynarii, aby zachować uprawnienia do przedłużania licencji musi raz na dwa lata wziąć udział w kursie dla licencjonowanych lekarzy weterynarii PZJ organizowanym przez Komisję Weterynaryjną PZJ, PZJ lub WZJ.
4. W przypadku przerwy w posiadaniu licencji przez lekarza weterynarii, trwającej dłużej niż 2 lata, osoba taka musi odbyć kurs licencyjny, ażeby móc ubiegać się o ponowne wydanie licencji.

Artykuł 64 ZAWIESZANIE UPRAWNIENÍ LEKARZY WETERYNARII

1. Licencja może być zawieszona na okres do 12 miesięcy lub cofnięta przez Zarząd Polskiego Związku Jeździeckiego na wniosek Komisji Weterynaryjnej PZJ w następujących przypadkach:
 - 1.1. Rażące zaniedbania w wypełnianiu obowiązków licencjonowanego oficjalnego lekarza weterynarii PZJ.
 - 1.2. Złamanie zasad czystego sportu i etyki.
2. Lekarz weterynarii, któremu Zarząd Polskiego Związku Jeździeckiego cofnął licencję oficjalnego lekarza weterynarii PZJ, po dwóch latach od daty pozbawienia licencji może wystąpić z wnioskiem do Zarządu PZJ o ponowne przyznanie licencji.
3. Osoba ubiegająca się o ponowne przyznanie licencji oficjalnego lekarza weterynarii PZJ, musi zaliczyć kurs kwalifikacyjny zgodnie z postanowieniami opisanymi w Art.63.1.4.

Artykuł 65 WYNAGRODZENIE LEKARZY WETERYNARII

1. Koszty związane z obecnością delegata weterynaryjnego PZJ, lekarza weterynarii zawodów oraz współpracujących lekarzy weterynarii ponosi organizator zawodów.
 - 1.1. Do kosztów tych zalicza się:
 - 1.1.1. Stawka osoby oficjalnej (min 150%) ~~zgodnie z Artykułem 6.~~
 - 1.1.2. Zakwaterowanie i wyżywienie.
 - 1.1.3. Zwrot kosztów dojazdu samochodem lub ambulansem według obowiązujących stawek urzędowych.
 - 1.2. Koszty leków, materiałów medycznych i innych czynności lekarsko-weterynaryjnych, które są wykonywane na życzenie osoby odpowiedzialnej za konia, właściciela lub dysponenta konia ponosi ich zleceniodawca.

Artykuł 66 EWIDENCJA LEKARZY WETERYNARII

1. Polski Związek Jeździecki, prowadzi listę licencjonowanych lekarzy weterynarii, uprawnionych do pełnienia na zawodach jeździeckich

oficjalnych funkcji weterynaryjnych:

- 1.1. Delegata weterynaryjnego PZJ.
- 1.2. Lekarza weterynarii zawodów.
2. Osoby nie posiadające aktualnej licencji nie mogą pełnić żadnej z funkcji wymienionych w punkcie 1 niniejszego artykułu na zawodach kalendarza PZJ.

Artykuł 67 DELEGAT WETERYNARYJNY PZJ

1. Delegatem weterynaryjnym może być lekarz weterynarii, który posiada aktualną licencję lekarza weterynarii PZJ, od co najmniej pięciu lat.
2. Delegat weterynaryjny PZJ jest powoływany przez organizatora w porozumieniu oraz po zaopiniowaniu przez Komisję Weterynaryjną na:
 - 2.1. Mistrzostwa Polski;
 - 2.2. Finał Pucharów Polski;
 - 2.3. Finał Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży;
3. Do obowiązków delegata weterynaryjnego PZJ należy:
 - 3.1. Nawiązanie współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.
 - 3.2. Sprawdzenie przygotowanie terenu zawodów przez organizatora, pod względem sanitarno-weterynaryjnym i szeroko pojętego dobrostanu zwierząt.
 - 3.3. Współpraca z lekarzem weterynarii zawodów we wszystkich sprawach dotyczących prawidłowego zabezpieczenia weterynaryjnego zawodów.
 - 3.4. Przeprowadzenie kontroli paszportów koni zgodnie z postanowieniami Przepisów Weterynaryjnych i obowiązujących Urzędowych Świadectw Zdrowia (jeżeli takowe są wymagane).
 - 3.5. Stwierdzone nieprawidłowości, delegat weterynaryjny zgłasza na piśmie do sędziego głównego zawodów.
4. Delegat weterynaryjny:
 - 4.1. Jest członkiem zespołu przeprowadzającego przeglądy koni.
 - 4.2. Jest doradcą organizatora i sędziego głównego we wszystkich sprawach natury lekarsko-weterynaryjnej.
 - 4.3. Razem z lekarzem weterynarii zawodów tworzy Komisję Weterynaryjną zawodów.
5. Delegat weterynaryjny PZJ zawodów ma obowiązek w ciągu 7 dni od daty zakończenia zawodów, przesłać do Komisji Weterynaryjnej PZJ i biura PZJ wypełniony formularz sprawozdania weterynaryjnego z zawodów.

Artykuł 68 LEKARZ WETERYNARII ZAWODÓW

1. Lekarzem weterynarii zawodów może być, lekarz weterynarii, który posiada aktualną licencję lekarza weterynarii PZJ.
2. Organizator zawodów ma obowiązek powołania lekarza weterynarii zawodów na:
 - 2.1. Mistrzostwa Polski;
 - 2.2. Puchary Polski;
 - 2.3. Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży;
 - 2.4. Każde Zawody Ogólnopolskie;
3. Powiadomienie lekarza weterynarii o powołaniu do pełnienia funkcji lekarza weterynarii zawodów ciąży na organizatorze zawodów.
4. Na zawodach, na których zgodnie z przepisami PZJ, nie ma wymogu obecności delegata weterynaryjnego PZJ, lekarz weterynarii zawodów współpracuje z organizatorem zawodów w zakresie szeroko rozumianego przygotowania weterynaryjnego zawodów, a zwłaszcza w zakresie:
 - 4.1. Sprawdzenia czy został powiadomiony przez organizatora Powiatowy Lekarz Weterynarii o organizowaniu zawodów.
 - 4.2. Ustalenia programu opieki lekarsko-weterynaryjnej nad końmi od momentu przybycia ich na miejsce zawodów do momentu wyjazdu, uwzględniając, w zależności od konkurencji i rangi zawodów, formę współpracy i ilość współpracujących lekarzy weterynarii i personelu pomocniczego.
5. Do obowiązków lekarza weterynarii zawodów należy:
 - 5.1. Przeprowadzanie kontroli paszportów koni zgodnie z postanowieniami Przepisów Weterynaryjnych.
 - 5.2. Kontrola Urzędowych Świadectw Zdrowia (jeżeli takowe są wymagane).
 - 5.3. Stwierdzone nieprawidłowości zgłasza na piśmie do sędziego głównego zawodów. Informacja o nieprawidłowościach musi znaleźć się w sprawozdaniu weterynaryjnym z zawodów.
 - 5.4. Sprawuje opiekę lekarsko-weterynaryjną nad wszystkimi końmi przybyłymi na zawody.
 - 5.5. Podczas trwania konkursu jest obecny przy placu konkursowym i musi być wyposażony w leki i sprzęt weterynaryjny, ze szczególnym uwzględnieniem sprzętu do diagnostyki obrazowej urazów narządu ruchu, środków pomocy doraźnej, chirurgicznej i środków do przeprowadzenia eutanazji.
 - 5.6. Jest dysponentem ambulansu weterynaryjnego i środka transportu

służącego do ewakuacji z terenu zawodów konia rannego lub martwego.

- 5.7. Na zawodach niewymagających obecności delegata weterynaryjnego PZJ jest doradcą sędziego głównego zawodów i organizatora zawodów we wszystkich sprawach natury lekarsko-weterynaryjnej.
6. Lekarz weterynarii zawodów ma obowiązek w ciągu 7 dni od daty zakończenia zawodów, przesłać do Komisji Weterynaryjnej PZJ i biura PZJ wypełniony formularz sprawozdania weterynaryjnego z zawodów.

Artykuł 69 ASYSTUJĄCY LEKARZ WETERYNARII

1. Organizator zawodów powinien, na wniosek delegata weterynaryjnego PZJ/lekarza weterynarii zawodów, wziąć pod uwagę konieczność udziału dodatkowych lekarzy weterynarii, do pomocy oficjalnemu lekarzowi weterynarii zawodów tak, aby zapewnić skuteczną i bezpieczną obsługę weterynaryjną, w każdym miejscu zawodów w systemie 24h.
2. Asystującymi lekarzami weterynarii powinni być lekarze weterynarii, mający praktykę w leczeniu koni i będący w trakcie zdobywania uprawnień Lekarza Weterynarii PZJ.
3. Asystujący lekarz weterynarii mogą działać wyłącznie w porozumieniu i pod nadzorem delegata weterynaryjnego PZJ/lekarza weterynarii zawodów.

Artykuł 70 PRYWATNY LEKARZ WETERYNARII ZAWODNIKA LUB EKIPY

1. Prywatny lekarz weterynarii zawodnika lub ekipy to lekarz weterynarii, który przybył na zawody w celu sprawowania opieki lekarsko-weterynaryjnej nad końmi, powierzonymi mu przez osobę odpowiedzialną za konia.
2. Na osobie odpowiedzialnej za konia spoczywa obowiązek dopilnowania, że prywatny lekarz weterynarii zgłosi swoją obecność osobiście, delegatowi weterynaryjnemu zawodów lub lekarzowi weterynarii zawodów.
3. Obecność Prywatnego lekarza weterynarii musi być zaznaczona w formularzu zgłoszeniowym na zawody, przesyłanym do organizatora zawodów.
4. Prywatny lekarz weterynarii zawodnika lub ekipy musi osobiście zgłosić swoją obecność na zawodach delegatowi weterynaryjnemu

**Artykuł 71 LEKARZ WETERYNARII NA ZAWODACH SZCZEBŁA
REGIONALNEGO (Nie dotyczy konkurencji **ujężdżenia i
wołyżerki**).**

1. Wojewódzkie Związki Jeździeckie prowadzą współpracę z lekarzami weterynarii w swoich okręgach.
2. Organizator zawodów powołuje lekarza weterynarii mającego praktykę w leczeniu koni, jednak nie musi on posiadać uprawnień nadanych przez PZJ.
3. Organizator zawodów ma obowiązek zapewnienia obecności na zawodach lekarza weterynarii, obecnego przez wszystkie dni zawodów.
4. Sędzia główny nie ma prawa rozpocząć lub kontynuować zawodów, jeżeli obsługa weterynaryjna nie jest obecna na terenie zawodów podczas konkursów.
5. Obecność lekarza weterynarii musi być odnotowana w sprawozdaniu delegata sędziowskiego WZJ.
6. Wynagrodzenie lekarza weterynarii na zawodach szczebla regionalnego opisane są w Art. 65.

Artykuł 72 TESTUJĄCY LEKARZ WETERYNARII PZJ

1. Komisja Weterynaryjna PZJ Jest jedynym ciałem uprawnionym do organizowania szkolenia i składania wniosku na uzyskanie uprawnień Testującego Lekarza Weterynarii PZJ.
2. Decyzje Komisji Weterynaryjnej zapadają w drodze głosowania zwykłą większością głosów i w stosunku do kandydata są ostateczne.
3. Kandydat na testującego Lekarza Weterynarii PZJ
 - 3.1. Kryteria podstawowe dla kandydata musi:
 - 3.1.1. Posiadać aktualną licencję Lekarza Weterynarii PZJ.
 - 3.1.2. Posiadać nieposzlakowaną opinię w środowisku.
 - 3.1.3. Posiadać wiedzę w zakresie przepisów rozgrywania zawodów jeździeckich we wszystkich konkurencjach potwierdzoną oświadczeniem.
 - 3.1.4. Złożyć wniosek do Komisji Weterynaryjnej PZJ o nadanie uprawnień. Wniosek musi zawierać dwie opinie rekomendujące kandydata, od dwóch Lekarzy Weterynarii PZJ z minimum 10 letnim stażem w działalności jako Lekarz Weterynarii PZJ, zawierając potwierdzenie o nieposzlakowanej opinii

kandydata.

- 3.1.5. Złożyć oświadczenie o gotowości do zaprzestania sprawowania opieki weterynaryjnej nad końmi biorącymi udział w rywalizacji sportowej Kalendarza PZJ z chwilą nabycia uprawnień Testującego Lekarza Weterynarii PZJ.
- 3.1.6. Złożyć oświadczenie o gotowości do szerokiej aktywnej pracy na rzecz zwalczania dopingu u koni w sporcie, pod rygorem utraty uprawnień w przypadku uchyłania się od pracy.

4. Ocena kandydata

Po złożeniu wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami i oświadczeniami Komisja Weterynaryjna PZJ podejmuje jedno z następujących działań:

- 4.1. Pozytywnie opiniuje kandydata i kieruje go do odbycia szkolenia.
- 4.2. Wydaje negatywną opinię i odmawia skierowania na szkolenie.
- 4.3. Wzywa kandydata do uzupełnienia dokumentacji lub przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej niezbędnej dla właściwej oceny i wydania opinii.

5. Szkolenie zakwalifikowanego kandydata

5.1. Szkolenie teoretyczne

Kandydat w ramach szkolenia teoretycznego otrzymuje opiekuna wyznaczonego przez Komisję Weterynaryjną PZJ, z którym opracowują sposób indywidualnego przygotowania do egzaminu.

Szkolenie obejmuje:

- 5.1.1. Przepisy weterynaryjne ze szczególnym uwzględnieniem Przepisów Antydopingowych i Leczenia Koni,
- 5.1.2. Przepisy Ogólne PZJ i poszczególnych konkurencji,
- 5.1.3. etyczne zachowanie na zawodach i funkcjonowanie w duchu sportu,
- 5.1.4. współpraca na zawodach z osobami oficjalnymi
- 5.1.5. logistyka i funkcjonowanie na zawodach jeździeckich Testującego Lekarza Weterynarii PZJ

5.2. Egzamin teoretyczny

- 5.2.1. Kandydat składa wniosek do Komisji Weterynaryjnej PZJ o przeprowadzenie egzaminu.
- 5.2.2. Po akceptacji wniosku przez opiekuna o gotowości kandydata do egzaminu, Komisja Weterynaryjna PZJ wyznacza miejsce i termin egzaminu.
- 5.2.3. Komisja Weterynaryjna powołuje 2 osobowy skład komisji egzaminacyjnej rekrutującej się z przedstawiciela Komisji

- Weterynaryjnej PZJ i Testującego Lekarza Weterynarii PZJ.
- 5.2.4. Komisja egzaminacyjna po przeprowadzonym egzaminie dokonuje oceny kandydata i podejmuje jedną z decyzji:
- 5.2.4.1. Uznaje egzamin za zaliczony i kieruje kandydata na szkolenie praktyczne.
- 5.2.4.2. Uznaje egzamin za niezaliczony i dopuszcza kandydata do egzaminu poprawkowego bez ponownego szkolenia.
- 5.2.4.3. Uznaje egzamin za niezaliczony i kieruje kandydata na ponowne szkolenie.
- 5.2.5. Z egzaminu teoretycznego zwolnieni są Lekarze Weterynarii PZJ posiadający aktualną licencję FEI w zakresie kontroli dopingowej (Testing Veterinarian, Testing Technician).
- 5.3. Szkolenie praktyczne
- Kandydat na testującego Lekarza Weterynarii PZJ po zdaniem egzaminie teoretycznym, odbywa praktykę na zawodach jeździeckich w indywidualnie uzgodnionym terminie i miejscu z dowolnie wybranym Testującym Lekarzem Weterynarii PZJ. Zaleca się, aby kandydat odbył praktykę wielokrotnie w różnych konkurencjach jeździeckich.
- 5.4. Egzamin praktyczny
- 5.4.1. Kandydat na Testującego Lekarza Weterynarii PZJ składa do Komisji Weterynaryjnej wnioski o przeprowadzenie egzaminu praktycznego.
- 5.4.2. Egzamin praktyczny składa się z 2 pozytywnie zaliczonych protokołów egzaminacyjnych przez Testującego Lekarza Weterynarii PZJ z zawodów, na których wspólnie pobierano próby, w dwóch różnych konkurencjach jeździeckich, u dwóch różnych Testujących Lekarzy Weterynarii PZJ.
- 5.4.3. Komisja Weterynaryjna PZJ wyznacza termin i miejsca przeprowadzenia egzaminu, informując o tym kandydata oraz Testującego Lekarza Weterynarii PZJ.
- 5.4.4. Z egzaminu praktycznego zwolnieni są Lekarze Weterynarii PZJ posiadający aktualną licencję FEI w zakresie kontroli dopingowej (Testing Veterinarian, Testing Technician)
- 5.5. Zakończenie procesu szkolenia i zdobywania uprawnień
- 5.5.1. Komisja Weterynaryjna PZJ kompletuje dokumentację kandydata, w tym wszystkie opinie, oświadczenia, wyniki egzaminu lub zaliczenie bez egzaminu na podstawie aktualnej licencji FEI i stwierdza zakończenie szkolenia.

- 5.5.2. Po pozytywnym zakończeniu procesu szkolenia, Komisja Weterynaryjna PZJ kieruje wniosek do Zarządu PZJ o nadanie uprawnień Testującego Lekarza Weterynarii PZJ dla kandydata.
- 5.5.3. Kandydat otrzymuje uprawnienia Testującego Lekarza Weterynarii PZJ w drodze uchwały podjętej przez Zarząd PZJ

Artykuł 73 LEKARZ WETERYNARII PZJ UPRAWNIONY DO POMIARU KUCÓW

- 1. Komisja Weterynaryjna PZJ Jest jedynym ciałem uprawnionym do organizowania szkolenia i składania wniosku do uzyskania uprawnień Lekarza Weterynarii PZJ uprawnionego do pomiaru kuców.
- 2. Decyzje Komisji Weterynaryjnej zapadają w drodze głosowania zwykłą większością głosów i w stosunku do kandydata są ostateczne.
- 3. Kandydat na Lekarza Weterynarii PZJ uprawnionego do pomiaru kuców musi:
 - 3.1. Posiadać aktualną licencję Lekarza Weterynarii PZJ od minimum 3 lat.
 - 3.2. Posiadać nieposzlakowaną opinię w środowisku.
 - 3.3. Posiadać wiedzę w zakresie przepisów rozgrywania zawodów jeździeckich we wszystkich konkurencjach potwierdzoną oświadczeniem.
 - 3.4. Złożyć wniosek do Komisji Weterynaryjnej PZJ o nadanie uprawnień.
 - 3.5. Złożyć oświadczenie o wyposażeniu się w laskę mierniczą i sprzęt do kontroli poziomu podłoża w miejscu wykonywania pomiaru.
- 4. Szkolenie teoretyczne i praktyczne kandydata
 - 4.1. Komisja Weterynaryjna PZJ po otrzymaniu wniosku o uzyskanie uprawnień, wyznacza termin szkolenia teoretycznego i praktycznego zakończonego egzaminem.
 - 4.2. Komisja Weterynaryjna PZJ powołuje 2 osobowy skład komisji egzaminacyjnej.
 - 4.3. W przypadku niezaliczenia egzaminu Komisja Weterynaryjna może wyznaczyć termin egzaminu poprawkowego.
- 5. Po zdaniu egzaminu Komisja Weterynaryjna PZJ kieruje wniosek do Zarządu PZJ o nadanie uprawnień do pomiaru kuców.
- 6. Okres posiadania uprawnień oraz ich utrata
 - 6.1. Uprawnienia przyznawane są na okres posiadania aktualnej licencji Lekarza Weterynarii PZJ.

6.2. Komisja Weterynaryjna PZJ ma prawo stosować postępowanie porządkowe do pozbawienia uprawnień włącznie, wobec lekarzy weterynarii PZJ posiadających powyższe uprawnienia w przypadku stwierdzenia:

- 6.2.1. Ewidentnych różnic w dokonywanych pomiarach w stosunku do stanu faktycznego, stwierdzonych na podstawie pomiaru odwoławczego przeprowadzonego przez Komisję złożoną z minimum dwóch upoważnionych przez Komisję Weterynaryjną Licencjonowanych Lekarzy Weterynarii PZJ powołanych do danego badania drogą Uchwały.
- 6.2.2. Nieprawidłowości w wystawianiu i obiegu dokumentacji niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania Certyfikatu Wzrostu.
- 6.2.3. W przypadku stwierdzenia takich nieprawidłowości Komisja Weterynaryjna przeprowadza rozmowę dyscyplinującą albo wnioskuję do Zarządu PZJ o cofnięcie nadanych uprawnień do czasu zdania ponownego egzaminu albo bez możliwości ich przywrócenia.

Artykuł 74 STRÓJ LEKARZA WETERYNARII

Każdy lekarz weterynarii pełniący funkcję oficjalną na zawodach, jest zobowiązany do noszenia wyróżniającego go ubioru, wskazującego na pełnioną funkcję, np. kamizelka z napisem „lekarz weterynarii” oraz do noszenia w widocznym miejscu identyfikatora.

Artykuł 75 ZASADY ZDOBYWANIA UPRAWNIEŃ PERMITTED TREATING VETERINARIAN FEI

- 1. Lekarz weterynarii ubiegający się o licencję Permitted Treating Veterinarian FEI musi:
- 2. Posiadać ważną licencję oficjalnego lekarza weterynarii PZJ.
- 3. Wypełnić wniosek zgłoszeniowy i przesłać, do biura Polskiego Związku Jeździeckiego, celem akceptacji i przesłania wniosku do FEI.
- 4. Wniosek zgłoszeniowy musi być zaopiniowany przez Komisję Weterynaryjną PZJ zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, w oparciu o wyżej wymienione kryteria do spełnienia przez kandydata na PTV FEI.
- 5. Spełniać wymogi określone przez FEI.

ZAŁĄCZNIK I - Tabele minimalnych obsad

1. Ujeżdżenie.

Lp.	Funkcja	MP, HMP, finał OOM	ZO	ZO ²⁾ max 40 koni	ZR/ ¹⁾ ZR+ZT	ZR/ ¹⁾ ZR+Z ²⁾ max 50 koni
1.	Komisja sędziowska:	3 – 5 (min. 1 klasy)	2-3	2-3	2	2
	MP/HMP - S, U25, MJ;	5				
	HPP-S	3-5				
	MP/HMP - J i niżej, Finał OOM	3				
	PP Młodzików 8-10 lat	2				
	sędzia z II klasą (od- 1/1/2023)		1		2	
	Powyżej klasy N		3			
	Do klasy N włącznie		2			
	klasa D. kat. Dzieci 12-14		3			
	Klasa L i P				1	
Eliminacje OOM	Zgodnie z Regulaminem OOM					
	Maksymalna dzienna liczba przejazdów sędziowana przez jednego sędziego (+/- 10%):	40	40 / 50 do klasy C		50	
2.	Szef komisarzy	1	1		1	
3.	Komisarze ^{Min. liczba komisarzy oprócz szefa kom.}	2 / 1 – finał OOM	1	1*	1	-
4.	Delegat weterynaryjny	1	-		-	
5.	Lek. weterynarii zawodów	¹	¹		¹	
6.	Sędziowie pomocniczy - sekretarze	Zgodnie z liczbą sędziów				

¹⁾ - dotyczy wszystkich koni startujących podczas zawodów ZO/ZR/ZT łącznie.

²⁾ - ~~W~~ zależności od oddalenia rozprężalni od placu konkursowego Organizator zobowiązany jest do powołania dodatkowego komisarza na zawodach do 40 koni.

2. Skoki przez przeszkody

Lp.	Funkcja	MP, HMP, PP, HPP	finał OOM	ZO	ZR	ZR max 50+60 ¹⁾
1.	Komisja sędziowska	4	3	3	3	2
2.	Min. liczba sędziów z min. kl. 1	3	2	2	-	-
3.	Min. liczba sędziów z min. kl. 2	1	1	1	2	1 ²⁾
4.	Szef komisarzy	1	1	1	1	1
5.	Komisarze*** <u>Min. liczba komisarzy oprócz szefa kom.³⁾</u>	3	2	1	<u>1-</u>	-
6.	Gospodarz toru	1	1	1	1	1
7.	Asystent gospodarza	2	1	1	-	-
8.	Delegat weterynaryjny	1	1	-	-	-
9.	Lek. weterynarii	1	1	1	1	1

1) - dotyczy wszystkich koni startujących podczas zawodów ZO/ZR/ZT łącznie.

2) - Sędzia delegat PZJ/WZJ może pełnić jednocześnie funkcję Sędziego Głównego

~~*** Powyżej 120 koni – 3 komisarzy³⁾~~ - Powyżej 120 i co każde następne 60 koni (podstawą jest sumaryczna liczba koni startujących podczas ZO/ZR/ZO+ZR (+ZT) na terenie ośrodka, w tym samym terminie) koni – dodatkowy komisarz

Jeśli zawody rozgrywane są na dwóch (lub więcej) arenach konkursowych, należy powołać dodatkowe osoby oficjalne w liczbie ustalonej z Sędzią Głównym zawodów.

W konkursach, w których elementem parkuru jest rów z wodą, należy powołać dodatkowego sędziego z co najmniej 2 klasą sędziowską.

3. Wszechstronny konkurs konia wierzchowego.

Komisja Sędziowska	MPS, MPMJ, MPJ, finał OOM	CNC 4*, CNC 3*	Finał PP WKKW, - MPDZ, MPMł, MPK, MP małych koni	CNC 2*	CNC 70, CNC 80, CNC 90, CNC 100, CNC 1*
	min 3 sędziów	min 2 sędziów	min 2 sędziów	min 2 sędziów	dopuszczalne: 1 sędzia sędziujący próbę ujeżdżenia
	Członkowie KS muszą posiadać min. 1 klasę sędziowską.	Członkowie KS muszą posiadać min. 1 klasę sędziowską.	Jeden z członków KS musi posiadać min 1 klasę sędziowską. Pozostali członkowie KS muszą posiadać min. 2 klasę sędziowską.	W zawodach krajowych organizowanych do poziomu CNC 2* liczbę sędziów uzależnia się od liczby startujących koni w zawodach, na każde 50 koni powyżej 80 musi przypadać jeden dodatkowy sędzia. Minimalna obsada sędziowska na zawodach krajowych do poziomu CNC 2* to 2 sędziów. Członkowie KS mogą posiadać uprawnienia sędziowskie WKKW min. 2 klasy. Jeżeli KS składa się z więcej niż 3 sędziów to jeden członek może być sędzią ujeżdżenia z min. 2 klasą.	
	Przewodniczący musi być sędzią z listy FEI WKKW, chyba że Delegat Techn. jest z listy FEI.	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 2 klasy WKKW
	- Jeżeli MPJ, MPMJ, MPS rozgrywane są w ramach zawodów międzynarodowych to stosuje się przepisy FEI, ale musi być 3 sędziów. - Na zawodach krajowych dopuszcza się sędziowanie sędziów zagranicznych, ale nie więcej niż jeden w konkursie i nie może on				

	pełnić funkcji. Przewodniczącego KS. Zapis ten nie dotyczy Mistrzostw Polski; Finału PP WKKW organizowanych w ramach zawodów międzynarodowych. • Sędzia z listy WKKW FEI to sędzia posiadający aktualną licencję WKKW PZJ i znajdujący się na aktualnej liście sędziów WKKW FEI. • W próbie skoków dopuszcza się możliwość pełnienia funkcji przez Gospodarza Toru i sędziów z uprawnieniami i licencją w dyscyplinie skoków przez przeszkody. • Sędzia Główny Zawodów wskazany jest w propozycjach zawodów. Powinien być nim sędzia prowadzący konkurs o najwyższym stopniu trudności zawodów CNC. • Jeden sędzia nie może sędziować więcej niż 55 koni dziennie w próbie ujeżdżenia. • W klasach CNC 70/ 80 / 90/ 100/ 1* Kolegium Sędziów PZJ rekomenduje 2 sędziów do sędziowania próby ujeżdżenia.				
Delegat Techn.	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ
	W zawodach łączonych międzynarodowych / krajowych jeden Delegat Techniczny może pełnić funkcję w maksymalnie 5 konkursach, w tym nie więcej niż 2 międzynarodowych. W przypadku większej liczby konkursów musi być dodatkowy Delegat Techniczny. W zawodach tylko krajowych nie ma ograniczenia liczby konkursów na jednego Delegata Technicznego. W zawodach krajowych nie dopuszcza się pełnienia funkcji Delegata Technicznego przez zagranicznego Delegata Technicznego. W zawodach regionalnych dopuszcza się łączenie funkcji Sędziego Głównego i Delegata Technicznego pod warunkiem, że osoba pełniąca te funkcje posiada odpowiednie uprawnienia i aktualne licencje (sędziowską i DT).				
Gospodarz Toru	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ ¹⁾
Delegat wet.	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Nieobowiązkowo	Nieobowiązkowo
Lek. Wet. zawodów	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ ²⁾
Komisarze	Minimum 2 komisarzy z listy krajowej PZJ (w tym Szef Komisarzy) plus 1 komisarz na każde 60 koni powyżej 90 koni w zawodach*				

	Organizator zawodów po konsultacji z delegatem technicznym może wystąpić do KS PZJ z wnioskiem o zredukowanie liczby komisarzy.
¹⁾ Osoba z licencją Asystent Gospodarza Toru może pełnić samodzielnie funkcję Gospodarza Toru na zawodach krajowych do rangi CNC 1* jeżeli Delegat Techniczny lub Sędzia Główny na tych zawodach jest z listy FEI. ²⁾ W zawodach regionalnych lekarz weterynarii zawodów nie musi znajdować się na aktualnej liście PZJ W zawodach rangi MPS, MPMJ, MPJ, Finału OOM obsady osób oficjalnych przygotowuje Komisja WKKW w uzgodnieniu z Kolegium Sędziów oraz Organizatorem zawodów. W pozostałych zawodach Organizator podaje w propozycjach zawodów skład KS wraz z listą rezerwową sędziów w przypadku większej liczby zgłoszeń. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komisja WKKW może w porozumieniu z Kolegium Sędziów PZJ odstąpić od reguł zawartych w tabeli.	

Wszyscy sędziowie, komisarze, delegaci techniczni, asystenci delegatów technicznych, gospodarze toru, asystenci gospodarzy toru pełniący funkcje podczas zawodów WKKW muszą posiadać aktualne licencje w konkurencji WKKW przyznane przez Polski Związek Jeździecki. Tam gdzie dopuszczeni są sędziowie konkurencji ujeżdżenia – wymagana jest aktualna licencja sędziowska w konkurencji ujeżdżenia. Tam gdzie dopuszczeni są sędziowie lub gospodarze toru konkurencji skoki przez przeszkody – wymagana jest aktualna licencja sędziowska lub gospodarza toru w konkurencji skoki przez przeszkody. Lekarze wet. i Delegaci wet. muszą posiadać uprawnienia do pełnienia funkcji podczas zawodów (zgodnie z przepisami weterynaryjnymi) i znajdować się na aktualnej liście PZJ.

4. Powołenie.

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR	
				Format 1/2	Format 3/4
1.	Komisja sędziowska	5	3 ¹⁾	3 ¹⁾	2
2.	Min. liczba sędziów z min. kl. 1	5	2	1	1 z kl. 2
3.	Szef komisarzy	1	1	1	1
4.	Komisarze <u>Min. liczba komisarzy oprócz szefa</u>	2	2	1	-
5.	Delegat techniczny	1	1	1	-

6.	Gospodarz toru	1	1	1	1
7.	Delegat weterynaryjny	1	-	-	-
8.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1	1
9.	Sędziowie przeszkodowi, startowi, pomocniczy itp.	Liczba w uzgodnieniu z DT			

1. Uwaga: Liczba przejazdów, które może sędziować jedna komisja sędziowska na czworoboku nie może przekraczać 50 dziennie.
2. Gdy liczba startów przekracza powyższy limit, należy powołać w ciągu większej liczby dni.
3. Delegaci weterynaryjni muszą posiadać uprawnienia do pełnienia funkcji podczas zawodów (zgodnie z przepisami weterynaryjnymi) i znajdować się na aktualnej liście PZJ.
¹Na zawodach regionalnych delegat technicznych (posiadający ważną licencję sędziego klasy 1/2) może sędziować konkursy ujeżdżenia, w uzasadnionych sytuacjach.
4. Delegat techniczny nie może pełnić funkcji sędziego głównego.

5. Woltyżerka.

Lp.	Funkcja	MP/PP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska (z sędzią PZJ/WZJ)	<u>4/3</u>	3	2
2.	Liczba sędziów z min. kl.1	<u>3/2</u>	1	-
3.	Liczba sędziów z min. kl. 2	1	1	1
4.	Liczba sędziów z min. kl. 3	-	1	1
5.	Szef komisarzy	1	1	1
56.	Komisarze <u>Min. liczba komisarzy</u>	1	<u>-1</u>	<u>-1</u>
7.	Delegat weterynaryjny	-	-	-
8.	Oficjalny lekarz weterynarii — członek kom. wet.	1	1	-
96.	Lek. weterynarii zawodów <u>pełniący funkcję Delegata weterynaryjnego</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	

107.	Sędziowie pomocniczy - sekretarze	Zgodnie z wymaganą liczbą sędziów
------	-----------------------------------	-----------------------------------

6. Sportowe rajdy konne.

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	3	3	3/2 ¹⁾
2.	Liczba sędziów z min. kl. 1	2	2	-
3.	Liczba sędziów z min. kl. 2	1	-	2
4.	Szef komisarzy	1	1	1
5.	Komisarze <u>Min. liczba komisarzy oprócz szefa kom.</u>	1	1	-
6.	Delegat techniczny	1	1 ²⁾	1 ²⁾
7.	Komisja weterynaryjna.	3	3	3 ³⁾ /2 ³⁾ i 4)
8.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
9.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1 ⁵⁾
10.	Sędziowie pomocniczy	W uzgodnieniu z DT		

Uwaga: Na jednego lekarza weterynarii może przypadać maksymalnie 15 koni.

¹⁾ Dotyczy zawodów do 20 koni (włącznie).

~~** Funkcja komisarza może być pełniona rotacyjnie przez członków komisji sędziowskiej (w okresie przejściowym).~~

²⁾ Funkcję delegat technicznego pełni członek komisji sędziowskiej minimum klasy 2. Sędzia pełniący funkcję DT pełni też równocześnie funkcję delegata sędziowskiego WZJ/PZJ i pisze SPRAWOZDANIE Z ZAWODÓW

³⁾ Przynajmniej jeden lekarz wet. licencjonowany z listy PZJ.

⁴⁾ Dotyczy zawodów z konkursami do klasy N włącznie i do 30 koni.

⁵⁾ Lekarz weterynarii (leczący) może być członkiem komisji weterynaryjnej, ale nie może być jej przewodniczącym.

Wstęp

1. ~~System Oceny Kompetencji (SOK) stanowi podstawę do przedłużenia licencji osób oficjalnych sędziów, komisarzy i gospodarzy toru.~~
2. ~~Pozytywna weryfikacja przez SOK, umożliwia przedłużenie licencji każdorazowo na rok.~~
3. ~~Osoba oficjalna, który posiada aktualne międzynarodowe uprawnienia w danej konkurencji został pozytywnie zweryfikowany przez obowiązujący w danym roku Competency based Evaluation System (CES) zwolniony jest z konieczności przystępowania do SOK w tym samym roku.~~
4. ~~Niezależnie od tego czy osoba oficjalna została zweryfikowany przez SOK czy CES, zobowiązana jest do udziału w Seminarium Licencyjnym w danej konkurencji, które ważne jest maksymalnie 2 lata.~~

Zasady i dostęp do Systemu Oceny Kompetencji

1. ~~System Oceny Kompetencji działa poprzez platformę obsługiwaną przez Biuro PZJ, zintegrowaną z zestawieniami osób oficjalnych.~~
2. ~~Wszystkie osoby oficjalne objęte SOK, otrzymają z biura PZJ dostęp do indywidualnego konta, umożliwiającego przystąpienie do systemu.~~
3. ~~W systemie znajduje się baza pytań próbnych, przygotowujących do rozwiązania właściwego testu. Pytania próbne są aktualizowane w ostatnim miesiącu roku i przygotowują do testów przedłużających uprawnienia na kolejny rok. Dostęp do pytań próbnych nie jest limitowany.~~
4. ~~Rozwiązanie z wynikiem pozytywnym testu SOK, musi nastąpić przed zakończeniem pierwszego kwartału danego roku. W przypadku niezaliczenia testu w pierwszym kwartale roku, licencja osoby oficjalnej wygaśnie do czasu pozytywnego zaliczenia testu.~~
5. ~~Test SOK to test w formie online, składający się z 50 pytań z zakresu Przepisów Ogólnych, Przepisów i Regulaminów konkurencji,~~

~~Przepisów Weterynaryjnych oraz regulacji PZJ z zakresu rozgrywania zawodów:~~

- ~~6. Egzamin uważa się za zaliczony przy minimum 80% poprawnych odpowiedzi, to znaczy w sytuacji osiągnięcia minimum 40/50 punktów:~~
- ~~7. Czas na rozwiązanie testu to 60 minut (nie może być zatrzymany po rozpoczęciu). Upływ czasu widoczny jest podczas testu:~~
- ~~8. Wyniki testu ukazują się bezpośrednio po jego zakończeniu:~~
- ~~9. W przypadku niepowodzenia, każda z osób oficjalnych ma prawo przystąpić do SOK drugi raz w ciągu tego samego roku, ale nie wcześniej niż po 14 dniach od zdawania pierwszego testu:~~
- ~~10. Dwukrotne niezaliczenie SOK powoduje brak możliwości przedłużenia licencji w danym roku oraz konieczność odbycia kursu doszkalającego, którego zaliczenie będzie uwarunkowaniem zdaniem testu:~~

ZAŁĄCZNIK II - PRZYNALEŻNOŚĆ OSÓB OFICJALNYCH DO KS WZJ/OZJ

1. Osoba oficjalna posiada przynależność terytorialną (wojewódzką) do Kolegium Sędziów WZJ/OZJ zgodną z miejscem jej zamieszkania.
2. Zmiana przynależności do KS WZJ/OZJ może nastąpić w sytuacji:
 - a) zmiany miejsca zamieszkania osoby oficjalnej;
 - wymagane jest wówczas złożenie przez osobę oficjalną wniosku o zmianę przynależności wojewódzkiej (Załącznik 1) do Biura PZJ, z jednoczesnym przesłaniem kopii do dotychczasowego i nowego WZJ/OZJ,
 - we wniosku należy wpisać nowe dane adresowe, które zostaną zaktualizowane w bazie PZJ,
 - zmiana przynależności spowodowana zmianą miejsca zamieszkania nie wymaga zgody żadnego z WZJ/OZJ
 - b) nie związanej ze zmianą miejsca zamieszkania osoby oficjalnej; wymaga się wówczas:
 - uzyskania zgody dotychczasowego WZJ/OZJ,
 - uzyskania zgody WZJ/OZJ, do którego zgłaszana jest chęć przynależności,
 - złożenia wniosku o zmianę przynależności wojewódzkiej (Załącznik 1) do Biura PZJ

WZÓR

„Wniosek o zmianę przynależności wojewódzkiej osoby oficjalnej”

DANE OSOBY OFICJALNEJ	
Imię i nazwisko	
Numer legitymacji sędziowskiej	
Adres e-mail	
Telefon	
INFORMACJE DOTYCZĄCE ZMIANY	
Dotychczasowy WZJ/OZJ	
Nowy WZJ/OZJ	

☐ Zwracam się z prośbą o zmianę przynależności wojewódzkiej osoby oficjalnej z powodu zmiany adresu zamieszkania.

NOWY ADRES ZAMIESZKANIA	
Ulica nr domu/mieszkania	
Kod pocztowy/miejscowość	
Województwo	

☐ Zwracam się z prośbą o zmianę przynależności wojewódzkiej osoby oficjalnej za zgodą WZJ/OZJ.

POTWIERDZENIE UDZIELENIA ZGODY PRZEZ DOTYCHCZASOWY WZJ	
WZJ	
Przewodniczący KS WZJ/OZJ	

Pieczęć i podpis	
POTWIERDZENIE UDZIELENIA ZGODY PRZEZ NOWY WZJ	
WZJ	
Przewodniczący KS WZJ/OZJ	
Pieczęć i podpis	

Data

Podpis wnioskodawcy

ZAŁĄCZNIK III - Przepisy przejściowe:

1. Osoby będące w trakcie realizacji ścieżki awansowej [na wyższe klasy sędziowskie/komisaryczne/GT/DT](#), mogą ją zakończyć w okresie 6 miesięcy od ogłoszenia zatwierdzonej wersji przepisów. Po tym okresie obowiązywać ich będą wymogi opisane powyżej.